

Başbetke**PAMUK ISLAHI**

KEMAL UNAL

İçerde ve dışarda, niçin milli bir endüstri kurmakta olduğumuz sık sık sorulur. Buna en çok şu cevap veriliyor: Yabancı endüstri ucuz aldığı ilk - maddelerini işliyor. Üzerine yüksek bir emek bedeli koyarak gene türke satıyor. İlk - maddelerimizi kendi fabrikalarımızda işliyerek türk emeğini değeri ile ödeyeceğiz. Bizde de on binlerce aile, iyi bir yaşama hakkını tezgâhtan ve motörden alacaktır.

Bu cevabda milli endüstri faydalarının dar bir görünüşü vardır. Fabrikalarımız yalnız çatılar altında çalışanların yaşayışını düzeltecek değildir. Milli endüstri en güç şartlar içinde bile bizi muhtaç olduğumuz şeylerden mahrum bırakmayacaktır. Bu da onun faydalarından biridir.

Fabrikalarımızın sağlayacağı en büyük ve geniş fayda üretim alanında olacaktır. Dokuma endüstrisi pamuğu, şeker fabrikaları pancarı, merinos fabrikası bu cins koyunları ıslah etmek yolundadır. Üretmen tarlada, kırdaki bunların iyi yetişmesine çok emek verirken, milli endüstrinin kendine hazır yaptığı yüksek değeri ve onun çekici kuvvetini duymaktadır.

Fabrika; ödediği yüksek değer karşılığında, ilk - madde yetiştiren tek kalitede, iyi vasıfta mal bekler. Bu mal, bilgili ve disiplinli bir çalışma verir. Devlet şimdiden böyle bir çalışmaya ön oluyor. Üretmene iyi tohum, cins (Sonu 5. inci sayfada)

C. H. P.**Genyökurul toplantısı**

C. H. P. Genel Sekreterliğinden:

Bugün mutad toplantısını yapan C.H.P. Genyökurulu gündemindeki işleri görüşerek karara bağlamıştır.

KOMPLOCULARIN MUHAKEMESİ**Müddeiumumi tetkike devam için evrakı tekrar istedi****Muhakeme ayın otuz birine kaldı**

Büyük Önder Atatürkün aziz şahsına yapılmak istenen komplonun muhakemesine dün devam edilmiştir. Alman bütün tedbirlerine rağmen salon ve koridorlar dün birinci ve ikinci celselere nazaran çok kalabalıktı.

Celse açılınca müddei umumi "tevsii tahkikat" hakkındaki talebini serdederek vali B. Tandoğandan bir mektup aldığını söyledi ve mektubu okudu. Mektub muhteviyatına nazaran Tandoğan şimdiye kadar adliyeye intikal etmemiş olan bir hâdiseyi zikredeceğini bildiriyor ve hâdiseyi şu suretle anlatıyordu:

"— 2 birinci teşrinde akşam geç vakit Üzeyir ve arkadaşlarının geldiğinin ertesi sabah, Toros ekspresile Ali Saibin gelerek Atatürk'le görüş-

mek istediğini ve filvaki o gece görüşüğünü, görüşülürken ne sözler geçtiğini bilmediğini, ancak emniyet umum müdürünün ertesi sabah kendisine telefon ederek Ali Saibin Atatürk'ten Üzeyirin kendisine teslim edilmesini ve Üzeyiri söyletebileceğini söylediğini ve Atatürk'ün de buna müsaade etmiş olduğunu, kendisine bu hususta dahiliye vekilinin emredilinceye kadar Üzeyirin itiraf etmiş bir vaziyete girdiğini ve binaenaleyh artık Ali Saible görüştürülmesine lüzum kalmadığını söylüyor ve bu hususun istenildiği takdirde incelenmesini müddeiumuminin reyine bırakıyordu.

Mektub üzerine müddei umumi söz alarak Ali Saibin Atatürk'le olan mülakatının ne şekilde geçtiğini ve Ali Saibin Atatürk huzurunda neler söylediğinin bilinmesi mahkeme için faydalı olacağından bu hususun memuriyetlerine yazılan bir tezkere ile Adliye vekili kanalımdan geçmek üzere incelenmesini istedi.

(Sonu 4. üncü sayfada)

MISIR KABİNESİ**KURULAMADI****Vafd küçük gruplarla kabine kurmak istemiyor**

Kahire, 23 (A. A.) Vafd partisi liderlerinin dün akşamki toplantısı kabine kurulması hakkında kati bir karara varılmamıştır. Bugün müttahid milli cephe ileri gelenleriyle görüşerek tekrar bu akşam toplanması ve bu toplantıda partinin hattı hareketi hakkında kati bir karar verilmesi kararlaştırılmıştır. (Sonu 3. üncü sayfada)

Vafd partisi reisi Nahas Paşa

"Ulus", un Dil Yazıları**Düşünmek**

Dilimizin söz kurumundaki orijinaliteyi gösterir bir analiz

II.

[Dün, "düşünmek" sözünün etimolojik şeklini göstermiş, analizini yaparak manasını tespit etmiş, sonra bu sözdeki elemanların Türk dilindeki türlü kullanışlarına geçerek "üğ" ana kökünün ve "üğü" şeklinin Türk lehçelerindeki şekil ve anlamlarını göstermiş idik. Şimdi sıra 3 üncü elemanın da katışmasıyla husule gelen sözlerin izahındadır].

III. DÜŞ

[Üğ + üt + üs = Üğüdüş = güdüş = düş] [I]

Üçüncü unsur da katılarak teşekkül eden ve zekânın faaliyeti oldukça geniş bir sahaya yayıldığını gösteren sözün de Türk dilinde benzerleri çoktur.

"Düş" kelimesi doğrudan doğruya "rüya" anlamına gelir: "düşümde gördüm; düş gördüm" sözleri pek maruftur. Eski divan şairlerinin en çok arapça ve farsçaya değer verenlerinden olan (Nef'i) bile bir beytinde.

Düşte fikreyleyim evsafını, biydar olıcak Hem yazar, hem tutarım nağmei kilke ahenk

diye "düş" sözünü "rüya" anlamına kullanmıştır [2].

Düş sözünün (d) si (t) olarak

[1] İkinci cüzün sonundaki (t) bir vokal alınca (d) oluyor. Bu değişme olmuyarak (tüş) şekli de vardır.

[2] Kamusu Türki: Süheyl ve Nevbahar; Radlof, III. "Osmanlı ve Kırım lehçeleri"; Karayim metinleri; Dede Korkut kitabı; Ferhengknamei Sadi; Türk dili lâgati; Divanı Türkîi basit; Uyurca kuran tercümesi; Yunus Emre divanı v.s.

Yeni Sivas sayısları

C.H.P., açık olan sivas sayıslarına emekli General Akif Öztekin'i namzed gösterdi

Emekli General Akif Öztekin

Sivas sayısları Hüsrev Geredenin istifası üzerine boşalan Sivas sayıslarına emekli general Akif Öztekin Parti Genbaşkurca parti namzedi olarak onaylanmıştır.

Sayın seçicilere bildirir ve belitirim.

C.H.P. Genel Başkan vekili İsmet İnönü

Fıkra**40 yıl**

Hilmi kitaphanesinin çalışkan sahibinden çevirme ve yazma 15 cild yeni eserle şu mektubu aldım:

"Bugün kitaphanem 40 ıncı yıldönümüne erişmekle bahtiyardır. 25 inci yıldönümünü kutladığım zaman Akşam gazetesinde hakkımda pek değerli bir makale yazmıştınız. İşte bu önemli makalenize on beş sene sonra 40 ıncı yıldönümüne eriştiğimi bildirmekle teşekkür ediyorum.."

Hilmi en eski kitabımız değilse de, basıcılığı fikir ve hizmet işi sayan tektük adamlarımızdandır. Çocukluğumuzda, bir zamanlar, yahudi ve rum isimleri arasında türk olarak yalnız onun adını duyardık. Ordunun ve sivil mektepler gençliğinin fikir terbiyesine en çok yardım edenlerdendir. Kur'anı türkçeleştirilmesine başladığı zaman, bu hareket, ileri bir inkılâpçılıktı.

Herhangi bir memlekette neşrolunan eserlerin kalitesi üstünde basıcının oynadığı rol küçüksenebilir. Hatta bir takımları, hiç kimsenin aldırış etmediği büyük değerleri karanlıktan kurtarıp, memleketlerinin edebiyat ve fikir tarihlerinde yer tutmuşlardır. Böyle bir cesaretle bulunmak için, sanatına yalnız kâr değil, hizmet bakımından da bağlı olmak lâzım gelir. Basacakları kitabı yalnız: "— Ne kadar satabilirim?," diye tetkik edenlerle, "— Memleket için faydalı mıdır?," suali ile karıştıranlar, heryerde, memleketimizin Hilmi'leri kadar, az bulunur.

Basım hayatımızın tarihi o kadar uzun değildir. Onun için, meslek ve mesreb değiştirmeksizin, kırk yıl kendini bu işe veren Hilmi'yi, yalnız, türk basıcılarından biri değil, türk basım ananesinin kurucularından olarak da selâmlıyabiliriz.

Her meslekte birkaç türk aymı sebat, cesaret ve hizmet hassasını gösterirse, sosyal nizam, umduğumuzdan daha az zamanda durluk bulur. ***

kurulan tüş kelimesi de yine "rüş" (Başı 2. inci sayfada)

Fransada kabine krizi
Kabineyi B. Saro kuracak

Paris, 23 (A.A.) — B. Löbrön, saat 10 da B. Heryo'yu kabul etmiştir.

B. Heryo, yeni kabineyi kurmağı kabul etmemiştir.

B. Löbrön, bundan sonra mebusan meclisi radikal sosyalist grubu reisi B. Von Delbos'u kabul etmiştir.

Paris, 23 (A.A.) — B. Löbrön, eski başbakanlardan B. Saroyu saraya çağırıştır.

Paris, 23 (A.A.) — Yeni kabineyi kurmaya B. Saro memur edilmiştir. Mumaileyhin radikal sosyalistlerle yapmış olduğu görüşmelerden anlaşıldığına göre kendisi, merkez cumuriyetçilerin dümanca hareketleri dolayısıyla yeni hükümeti kurmaya muvaffak olamayacaktır.

(Sonu 5. inci sayfada)

Kurdoğlu ve ispanyol müzakere heyeti teknisiyenlerinden bir gurub ile

Parlamentonun ne sağ, ne sol cenahlarına yaranamayan Bay Lavalın bu vaziyetini gösteren bir karikatür

Yeni - Sıyual

YENİ DÜNYA

4. -Sanat

Savaşonrası'nın önümüze koyduğu meselelerden biri de "sanat" münakaşasıdır. Ortada, hem de en uygun şekilde, bir Avrupa sanatı dururken böyle bir münakaşaya lüzum var mıdır?

Eğer Avrupalı kendisi kendi medeniyetinin topyekün gözden geçirilmesine ve hayatın her alanında bir takım yeni ölçülere geçmek lüzumuna kanaat getirmemiş olsaydı, sanat işlerinde de, bütün savaşonrası ancak bir takım "école" lerin münakaşalarını kaydederd.

Bunun içindir ki, sanat bahsında da, hâlâ devam etmekte olan münakaşa ve mücadelelerin genişliği ve derinliği, bizim bu yazı serimizin içine aldığımız diğer davalarda olduğu gibi, şekilden ziyade esasa ait bulunmaktadır.

Sanat münakaşaları, yabancı memleketlerde olduğu gibi bizde de, şöyle bir çıkmaza girmiştir:

— Sanat için mi sanat? Cemiyet için mi sanat?

Bu münakaşalardan bazıları okunmuş yahud yapılmış olanlar hatırlar ki, bahis az sonra, individualist ve sosyal görüşlerin çatışmasıyla sona erer fakat sonuç vermez. Halbuki sanat, ötedenberi ve ilk günündenberi, hem sanat içindir hem cemiyet için. Hem individual görüşün mahsulüdür hem sosyal anlayış ve kritiği tatmin eder.

Demek ki, hareket noktası olarak, bunlardan yalnız birisi üzerinde ısrar etmek bahsi piç etmekten başka bir şeye yaramaz. Kaldı ki, en az karışanlar kendileri olduğu halde, sanat münakaşalarını, her defasında, makul ve ileri bir neticeye bağlayanlar, eserleriyle, sanatkarlar olmuşlardır.

Büyük sanat devirleri, büyük kültür ve medeniyet devirlerinin en asil verimleridir ve her defasında, her sanat, kendi kültür ve medeniyetinin hem teknik sahasındaki varış ve başarılarını hem de estetik, moral ve sosyal ihtiyaçlarını aksettirir.

Bizzat hayat ve hayatın en temiz özsuğu olan sanatta, bütün bu ölçülerin değişmediğinde ısrar etmek, hayatın kendisindeki ilerleyişleri ve gerilemeleri kısaca kantitatif ve kalitatif değişimleri inkâr eylemek olur.

Kültür ve medeniyet devrelerinde ise, sosyal ölçüler, her devirde başka başkadır.

Bugün, bütün dünyada, geçen yüzyılın sanatı, esasları ile beraber münakaşa ediliyorsa, bu sanat bugünkü insanlığı artık tatmin etmi-

yor, bugünkü insanlığın "ferd" ve "cemiyet" için koymağa çalıştığı ölçülere artık uygun düşmüyor demektir.

Bir tek misal alalım: Rafael'in herhangi bir tablosu, kendi devrinde, her hakiki sanat eserinin kendi devrinde olduğu kadar, hem sanat içindi hem cemiyet için. Fakat bunun ne aynı tarihte Hindistanda ne başka tarihlerde İtalyada yapılması na imkân vardı. Sosyal şartlar kadar teknik şartlar da buna mani idiler.

İçinde bugün yaşamakta olduğumuz devir, bütün kıymet hükümlerini ve bütün ölçülerini yeniden gözden geçirmeğe yeniden tayin etmeğe lüzum ve ihtiyaç gören bir devirdir. Kaba ve istihlaka mahsus maddelerin imalinden sanat eserlerinin yaratılmasına kadar, insan hayatını gerek "ferd" gerek "cemiyet" halinde tayin eden bütün hareket ve faaliyetler bugün yalnız tetkik ve münakaşaya değil şiddetli mücadelelere de mevzudur.

Bunlar arasında, sanat'ın, fildişi kulesinin içine sığınarak yakasını kurtaracağı hatıra getirilemez. O da, içinde etlerle kemiklerin kaynadığı hayat kazanımına içine düşmüştür ve şimdi beraber kaynamaktadır.

Şunu yalnız bilmem söylemeye lüzum var mıdır ki, tarih'in keşçesi, bu kazanım içinden yeni dünyamızı yeni insanlığımızı bölüm bölüm çıkararak yeni hayatın tabağına katarırken, en büyük itinalarla en son çıkaracağı en asil parça, "yeni sanat" olacaktır.

Onun hakkında henüz bu kadar bilgisiz olmamız ve eski estetik yavaşlıklarını tekrarlama kalmamız, bundandır, yeni ölçülerimizi tayin ve tasnif işinde, daha kaba saba işlerde bile gerektiği kadar ilerliyememiş olmamızdır.

Burhan BELGE

İlk okul talebelerine yemek

Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezi Ankara'da ilk okullarda bulunan zayıf 610 çocuğa sıcak etli öğle yemekleri vermektedir.

Kurum daha fazla çocuğa yemek verebilmek için tüccarlarımıza başvurmaya karar vermiştir. Hayırseven herkes bir çocuğun bir günlük yemek parası olan 6 kuruşu vermek suretiyle de bu hayırlı teşebbüse yardım edebilir.

Kurum bütün iyilik seven halkımızı bu yardıma çağırılmaktadır.

İSTANBUL TELEFONLARI

Liman amelesine ucuz yemek

İstanbul, 23 — Limanda ameleye ucuz yemek vermek için tedbirler alındı. Amele için bir hastane bir de okutma salonu yaptırılacaktır.

Gazetecilere büro

İstanbul, 23 — Gazeteciler için liman hanında bir büro hazırlandı. Gazeteciler liman işlerini bu bürodan takip edeceklerdir.

Radyo şirketinin mukavelesi

İstanbul, 23 — Radyo şirketinin işletme mukavelesinin uzatılması talebini tetkik için bir heyet işe başladı.

Bebek kıyılarında bir cesed

İstanbul, 23 — Bebek kıyısında gayet temiz giyinmiş bir kadın cesedi bulunmuştur. Tahkikat yapılıyor.

Koruma tecrübesi

İstanbul, 23 — İstanbul'da hava tehlikesine karşı büyük koruma tecrübesi ilkbaharda yapılacaktır.

Derince silosu

İstanbul, 23 — Derince silosunun inşaatı bitti. İnşaatın tesellümünü yapacak kuruş geldi.

Resmî ve Sefaret otomobilleri

Dairelere ait bazı otomobillerle bazı sefaret otomobillerinin plâka taşımadıkları ve şoförlerinin otomobilleri süratli sevkemeleri yüzünden müessif kazalara sebep oldukları anlaşıldığından bundan böyle resmî ve sefaret otomobillerinin plâka taşımaları ve İç Bakanlıkça tayin edilecek muayyen bir süratten fazla seyriserfer edememeleri Bakanlar kurulunca kararlaştırılmıştır.

Yunus balıklarından vergi alınmayacak

Yunus balıklarının ve bunlardan çıkarılan balık yağlarının av vergisinden istisnaya dair hükümet Kamutaya bir proje vermiştir.

Atış Poligonu Çok rağbet görüyor

Gümrük ve İhbarlar Bakanlığı tarafından, Ankara stadyomu için de, yaptırılan atış poligonu, geçen ay bugün açılmıştır. Poligon, her sınıf halk tarafından, büyük bir rağbet görmektedir. Bir çok genç, ihtiyar ve hattâ kadınlar tatil saatlerinde Poligona giderek atışlar yapmaktadırlar. Bu eski türk sporu, halk arasında, layık olduğu ehemmiyetle karşılanmıştır.

Poligon, sabahları saat sekizden itibaren açıktır. Akşam 19 a kadar meraklılar, istedikleri silahları bulmakta ve diledikleri kadar mermi sarfedebilmektedirler. Mermiler için hususî ve ucuz bir tarife tatbik olunmaktadır. Meselâ, tabanca fişekleri 4 - 6.5 arasındadır. 6.35 lik brovning tabancalarının fişekleri 5, mavzer fişegi 5.5, Parabellomlar 6.50 flobler tüfeklerinin kurşunları 1.25 - 3 kuruştur. Av fişekleri de aynı ucuzluktadır. 22 milimetrelilik nişan fişekleri 1, 4 milimetrelilikler 0,75, gibi ufak bir ücret mukabilinde satılmaktadır. Hava tüfek saçmalarının 8 tanesi bir kuruşadır.

Poligonun açılma saatları kış günlerine mahsustur. Yaza doğru zaman daha uzatılacaktır. Hattâ, geceleri atış yapabilmek için mevcut projektör tertibatından da istifade edilecektir. Projektörlerin yardımıyla yapılan gece atışları gündüz yapılanlara kadar kolay olmaktadır.

Poligon idaresinin tuttuğu istatistiğe göre, açılış günündenberi, bir ay içinde, atış yapmağa gelenlerin sayısı, 1376 kişidir. Bu sayının git-tikçe artacağı muhakkaktır. Atışa gidenler için memnuniyeti mucib olan bir nokta da, poligonda her türlü istirahat vasıtalarının bulunmasıdır. Kış iphtasında işe başlanıldığı halde, bahçe muntazam bir hale konulmuştur. Salonlar güzelce döşenmiştir. Uzun vakti olup da orada dinlenmek isteyenler için bir de kütüphane tesisi düşünülmektedir. Bu kütüphanede bulunacak kitapların çoğu, tabiatıyla, avcılığa ve atıcılığa dair olacaktır.

Kızılca hamam, kaymakamlığı

Kızılcahamam kaymakamlığına İç Bakanlık hususî kalem şefi Alâeddin tayin edilmiştir.

Sanayi programını hazırlayan heyet

İkinci beş senelik sanayi programını tetkik ve tesbit etmek üzere Ekonomi Bakanlığı tarafından içtimaa davet edilen 50 kişilik heyetin üç günden beri tali komisyonlar halinde çalışmakta olduklarını haber vermiştik. Bu komisyonlar, hemen hemen işlerini bitirmiş sayılabilirler. Bugün öğleden önce saat onda, mütehassıslar, bakan, B. Celal Bayarın reisliği altında ve umumi heyet halinde toplanacaklardır. İçtimaa bugün sonunun alınacağı umulmaktadır. Ekonomi Bakanımız B. Celal Bayar ve eşleri, bugün 16,30 da Ankara Palasta, sanayiciler şerefine bir çay ziyafeti vereceklerdir.

Fındık nizamnamesi devlet şurasında

Fındık mahsulünün ihracatını tanzim etmek üzere, Ekonomi Bakanlığı tarafından hazırlanan, fındık nizamnamesi, devlet şurasında tetkik edilmektedir. Tetkikatın bugünlerde biteceği ve fındık kongresinde verilen kararlar dairesinde derhal faaliyete geçileceği haber verilmektedir.

Defterdarlar arasında

Edirne defterdarı Fehmi Konya defterdarlığına, İstanbul pul direktörü Zeynelabidin Afyon defterdarlığına, Finans Bakanlığının bütçe direktörü Cemal Ahmed Edirne defterdarlığına, tayin edilmişler ve Bursa defterdarı Remzi bir derece terfi edilmiştir.

Evkaf idare meclisi

Vakıflar kanunu mucibince teşkilî lazım gelen idare meclisi başkanlığına evkaf genel direktörlüğü teftiş heyeti reisi Sadettin, azalıklara eski Eskişehir valisi İsmail Hakkı, Adana pazarı noteri Galib tayin edilmişlerdir.

Evkaf tayinleri

İstanbul vakıflar baş direktörlüğüne Divanı Muhasebatı birinci sınıf mürahiblerinden Hüsameddin, Kocaeli vakıflar direktörlüğüne Tokad direktörü Mustafa, İçel vakıflar direktörlüğüne Bolu direktörü Belir, Tokad vakıflar direktörlüğüne Çorum direktörü Süleyman Sarı tayin edilmiştir.

ya" anlamındadır [3].

Bu asıldan Türk lehçelerinde görülen şu kelimeleri de burada zikredelim:

I. — Tusku [Yakutçada ş yoktur] = düşünce, muhakeme.

II. — Tüseg, Tüsüö = rüya görmek; [Örnek: Bölün min tüsüötüm = Bugün ben rüya gördüm].

III. — Tüşemek = rüya görmek. Bazı lehçelerde bu mefhum (ş) yerine (l) getirilerek de ifade edilir:

IV. — Tül = Rüya, tefekkür, hayal, hülya.

V. — Telek = Rüya.

VI. — Tellenne = Rüya da görünmek.

Görülüyor ki "düşünmek" sözü-

[3] Radlof, III. "Uygur, Sagay, Tarancı, Altay, Teleüt, Şor, Kaç, Küerik, Kazan lehçeleri"; Büyük Türk Lügati "Uygur, Çağatay, Kazan lehçeleri"; Tuhfetüzzekiye; Oğuz Destanı; Çağatay lügati; Pavet de Courteille lügati.

I., II. — Pekarski, Yakut Dili lügati.

III. — Radlof, III. "Karayim lehçesi".

IV. — Pekarski, Yakut Dili lügati.

nün analizi, bize yalnız bu sözün değil, üğüt, güt ve düş gibi Türk kelimelerinin de öz anlamlarını göstermeğe yaramaktadır.

Düşün

Not: 1. — Kelimenin dördüncü cüzü sonuna kadar analizi (düşün) sözünü ortaya koymaktadır. Bu da zekânın oldukça geniş bir sahada tecellisi ile henüz belli olmayan bir süje veya objenin yakın muhitine varması mefhumunu veriyor. Bugün birisine (düşün!) dersek "zekânı kullan, bir şeyi veya bir şahsı zekânın geniş muhitine yaklaştır" demiş oluruz.

Düşünüm

Not: 2. — Beşinci cüzü de ilâve edilince husule gelen söz (düşünüm) dür. Bu da düşünmenin bir süje veya objeye de taallukunu ifade ile (düşün) sözünü tamamlamış olur. Düşünüm, doğrudan doğruya düşünme mefhumunu anlatır. Analizden çıkan anlam da buna tamamiyle uygundur. Altıncı cüzü onu sadece isimlendirmektedir.

Düşünme

Not: 3 — Altıncı cüzüde (ek) yerine daha az keskin olan (eğ) alırsak kelime (düşünme) olur ki onun da anlamı (düşünmek) le pek yakındır. Aradaki nüansa, (düşünme) sözü doğrudan doğruya

zekânın bir süje veya obje üzerinde toplanışını anlatırken, (düşünmek) te bu anlamın daha keskin olarak gösterilmesinden ibarettir.

Düşünce

Not: 4. — Beşinci cüzü olan (üm) yerine yine onun gibi süje veya obje anlatabilen (uc) alır ve altıncı cüzü de (ek) yerine (eğ) olarak kabul edersek (düşünce) sözü doğmuş olur.

Fikir, idée, pensée

"Düşünce" ile semantik bağıllığı olan "fikir, idée, pensée" sözlerinin etimolojik şekillerini, "düşünce" nin etimolojik şekli ile alt alta yazarak karşılaştıralım:

(1) (2) (3) (4) (5) (6)
Düşünce: üğ + üd + üş + ün + üc + eğ
Fikir : if + ik + ir + . + . + .
Idée : ig + id + . + . + eğ + eğ
Pensée : ağ + ap + an + as + eğ + eğ

(1) Üğ, if [I], ig, ağ: köktür. Güneşin "aydınlık ve parlaklık,,

[I] bu sözün azerce prensipal köklerden olan (if) i burada doğrudan doğruya kök olarak gösterdik. Kelime (ig + if + ik + ir) olarak ta alınabilir. Bu takdirde "if", ana kökün anlamını tecsim ve "ik" te emniyet ifade ve tayin eder ve "ir" ile temerküz ve tekrür anlatılarak yine aynı izaha varılmış olur.

anlamlarının abster manaya nakliyle husule gelen "zekâ" manasıdır.

(2) Üd, ik, id, ap: Kök anlamını kendisinde tecelli ve tecessüm ettiren süje veya objeyi temsil ederece kökteki anlamı benimseyen elemandır.

Buraya kadar olan iki cüzüde yukarıki dört kelimenin hiç farkı yoktur. Bundan sonra farklar başlıyor. Yalnız üç cüzülü olan (fikir) kelimesinde:

(3) ir: Anlamın herhangi bir nokta veya sahada tesebbüt, tekarür ve temerküzünü ifade eden ektir.

(If + ik + ir = ifikir = fikir): Zekânın muayyen bir saha üzerinde sabit, mukarrer bir şekilde merkezlendiğini ifade eden bir sözdür. Bu anlama göre (fikir) sözünde yalnız dimağı bir düşünüş manası vardır. Onun başka bir süje veya objeye taalluku bu kelimeden anlaşılmamaktadır.

(Düşünce) kelimesinde:

(3) üş: Oldukça geniş bir saha anlatarak zekânın bu sahaya yayılmasını göstermektedir.

(Fikir) ve (idée) kelimelerinde bu eleman yoktur. (Pensée) kelimesinde ise 4 üncü cüzü olarak gelmektedir ki yeri değişmiş ve süjeye yakın düşmüştür.

Bu halde (pensée) de zekâ önce:

(3) an: ekinin ifade eylediği üzere kendi yakın muhitine yayıldıktan sonra, oldukça uzak sahada bir süje veya objeye taalluk etmektedir demek lazım gelir. Bu (+ n) eki ise türkçe şeklinde 4 üncü cüzüdür.

(4) Ün, as: Yalnız (düşünce) ve (pensée) sözlerinde bulunan bu iki cüzü yukarıda izah edilmiştir.

(5) Üc, eğ: (Fikir) den başka her üç kelime de süjeyi gösterir.

(6) Eğ: Yine (fikir) den başka her üç kelime de manayı tamamlayan ektir.

Bu halde kelimelerin anlamları şöyle sıralanabilir:

1. — Fikir: Zekânın muayyen bir sahada sabit ve mukarrer şekilde durumu;

2. — Idée: Zekânın bir süje ve obje üzerinde faaliyetinin ifadesi;

3. — Pensée: Zekânın yakın muhitine yayılarak bir süje veya objenin oldukça uzağında tecellisinin ifadesi;

4. — Düşünce: Zekânın oldukça uzak bir sahada faal ve müessir şekilde yayılarak bir süje veya objenin yakınında atecellisinin ifadesi.

Görülüyor ki (düşünce) kelimesi mefhumun bütün varlıklarını en geniş ve mümkün bir yolda ifade edebilmektedir.

I. N. DİMEN

İTALYAN - HABEŞ HARBI

Ras Destanın uğradığı bozgun

Adisababada derin ümitsizlik uyandırdı

Bu harbde ölen habeşlerin on binden fazla olduğu söyleniyor

Londra, 23 (A.A.) — Röyter bildiriyor: Oğaden'de General Graziani'nin ileri hareketi durmamış ise de yavaşlamıştır.

Ras Desta, tabiiye düşüncesi dolayısıyla ve ordusunu hava bombardımanları altında bırakmamak için çekildiğini bildirmektedir.

Tembien'de italyanların başladığı yeni hareket hakkında tafsilat yoksa da toprağın dağılık olması ve Tigrenin başka noktalarında habeşlerin devamlı baskınları dolayısıyla bu hareketin çok uzun süreceği sanılmaktadır.

İtalyan kaynaklarından gelen haberlere göre, Oğaden'deki son muharebelerde Ras Desta'nın uğradığı zayıf ölü ve yaralı olarak 10 binden fazladır.

Nogelli'nin geçen pazar günü italyanlar tarafından işgali Ras Desta'nın Kenya ile olan irtibatını kesmiştir. Çünkü bu şehir Kenya'ya giden kervan yolu nun üzerindedir.

Şehir siperlerle ve mitralyöz yuvalarıyla korunmakta idi. İtalyan atlıları ileri ileri kolları pazar sabahı habeş mevzilerini önüne gelmiş ve şiddetli bir mitralyöz ve tüfek ateşiyle karşılaşmıştır. Bunlar, tank ve zırhlı otomobillerin gelmesini beklemişler ve tanklar gelir gelmez de hemen cepheden habeş mevzileri üzerine yürümüşlerdir. Bu sırada suvariler de yanlara hücum etmişlerdir. Şiddetli bir muharebeden sonra habeşler mevzilerini bırakmışlar ve italyan kuvvetleri de şehre girmişlerdir.

Adisababa'daki Röyter ajansının bir telgrafına göre, Ras Desta Graziani taarruzunun başlangıcından beri ilk defa olarak dün gece hükümet merkeziyle telgraf muhaberesinde bulunmuştur.

Ras Desta karargahını Allata'nın cenubu şarkisindeki dağlık yerlere çektiğini ve buradan hareketi o vadakinden daha iyi idare edebileceğini bildirmektedir. Ras Desta, katienin bedbin olmadığını ve imparatorun büyük meydan muharebeleri vermemek hususundaki emirlerine uygun olarak hareket ettiğini ve ağır ağır çekilerek düşmanı uygun zamanlarda ani hücumlarla yıpratmayı tercih eylemekte bulunduğunu ilâve eylemektedir.

Şimal cephesinde italyan orduları nezdindeki röyter muhabiri, Desta ordusunun Oğaden'de uğradığı bozgunun Adisababa'daki resmi mahfillerde de rin bir ümitsizlik uyandırdığını bildirilmektedir.

Adisababa'dan resmi olmıyarak bildirildiğine göre dünkü italyan hava taar-

ruzu esnasında Daggabur'daki Mısır seyyar hastanesi bombardıman edilmiştir.

60 İngiliz subayı Harrarda habeş kuvvetlerini idare edecekmiş.

Roma, 23 (A.A.) — "Messacero" gazetesi yeniden altmış İngiliz subayının Cigga ve Harrar'daki habeş kuvvetlerini idare etmek için Habeşistan'a gitmek üzere Berbera'da bulunduğuna dair olan haberleri mevzuu bahsederek, İngilizlerin habeşlere yaptığı yardımın umumi bir mahiyet aldığını ve esasen son Graziani taarruzunda iki İngiliz tayyaresinin italyan kuvvetleri üzerinde uçarak habeşlere bu kitaların hareketi hakkındaki haber verdiğini yazmaktadır.

Bu gazete, İngiltere'nin bu hareketinin milletler cemiyeti paktına uygun olup olmadığını soruyor.

Cenup cephesinde italyan ileri hareketi devam ediyor.

Dolo, 23 (A.A.) — Stefani ajansından: İtalyanların Ganale Doria ve Dana Parma arasındaki ileri hareketleri devam etmekte ve gitgide daha enteresan bir manzara göstermektedir. General Graziani, bu ileri hareketi takib ve radyo vasıtasıyla bütün cepheye bunu idare etmektedir. Orman milisi lejyonu yerli gruplarla beraber takib hareketine iştiyak eylemekte ve Habeşistan ile Kenya arasındaki sınır boyunca ilerlemektedir. Öğrenildiğine göre ileri hareketi esnasında orman milisi ile İngiliz uçakları sınır hattı üzerinde uçarak italyan kolunun ileri hareketini takib ediyorlardı.

Habeşler Tigre'de bir zafer kazanmışlar

Adisababa, 23 (A.A.) — Tigre cephesinde 20 kânunusanide başlayan muharebe halâ devam etmektedir. Habeşler italyan hücumlarını geri püskürttüklerini, mühim mevkiller elde ettiklerini ve müteaddit top ele geçirdiklerini bildirmektedirler. Bir kaç bin italyan askeri ölmüştür.

Kumandan Dagnohvodaco üç motörlü bir italyan tayyaresini düşürmüştür. Bu haber, imparatorun Hassa muhafaza kitalarının da harbe iştirak etmekte olduklarına işaret etmektedir. Zira bu ismi geçen zabıt, muhafız taburlarından birinin kumandanıdır.

Muharebenin, Makallenin şimal garbisinde cereyan ettiği sanılmaktadır.

DIŞ HABERLER

Kıral Corcun cenazesi Londrada

Heyetimiz dün akşamki ekspresle Londraya gitti

İstanbul, 23 (A.A.) — İngiltere kralı Beşinci Corcun cenaze töreninde Türkiye'yi temsil edecek heyetimiz bu akşamki ekspresle Londraya hareket etti.

Kıralın cenazesi Londrada

Londra, 23 (A.A.) — Beşinci Corcun cesedi Londraya getirilmiştir.

Vestminster kilisesinin avlusunda, Kanterburi baş peskoposu, kilisenin haçı arkasında ilerliyerek, tabutu karışılmış ve tabut mahalli mahsusuna konulmuştur. Kıral sekizinci Edvard, kraliçe Mari ve dinastinin öteki azaları, tabutun yanında yer aldıkları sonra kısa, fakat heyecanlı bir ayın yapılmıştır.

Kıral dinastisi azası kiliseden ayrıldıktan sonra, Lordlar ve avam kamarası azaları, önlerinde reisleri olduğu halde, tabutun önünden huşu ve hürmetle geçmişlerdir.

Londra, 23 (A.A.) — Amirallik dairesi, kral Corc'un cenaze alayına iştirak etmek üzere Londraya gelecek bütün Avrupa hükümdarları Manş geçerken binecekleri vapurlara bir filo rehberi ile dört torpido muhribinin refakat etmesini emretmiştir.

Londra, 23 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, kıralın arzusu üzerine beşinci Corc'un cenaze alayının yapılacağı gün, milli yas günü olarak ilân edilmiştir. Bunun sebebi, milli yas yuzunden işlerin durması dolayısıyla birçok kimselerin muhtemel kayıplarına engel olmaştır. Bakanlar, Vincesorde gömülme töreni yapılırken iki dakika sükût edilmesini tavsiye etmişlerdir. Bu dakika varını bildirmektedir.

Kıral Edvard'ın avam kamarasına beyannamesi

Londra, 23 (A.A.) — Avam kamarası toplanarak yabancı memleketler meclisi ve delegelerinden gelen taziyet telgraflarını dinlemiştir.

Bundan sonra, kral Edvard'ın B. Baldwin tarafından tevdi edilen beyannamesi okunmuştur. Kıral ezcümle diyor ki:

"— Avam kamarasının, sevgili babamın ölümünden dolayı derin bir

Zecri tedbirlerin tatbikine engel kalmamış.

Londra, 23 (A.A.) — Deyli Herald yazıyor: Lavalin istifası ile zecri tedbirlerin genişletilmesine engel olan tek mani ortadan kalkmış oluyor. Onun yerine gelen, her kim olursa olsun, her halde milletler cemiyetine daha yakın ve italyaya karşı da daha az dostça bir vaziyet alacaktır. Yani hükümet dış siyasasında Lavalin yaptığından daha ziyade İngiltereye uyacaktır.

Deyli Ekspres gazetesi de yeni fransız kabinesinin dış siyasasında milletler cemiyetini alet etmeye devam edeceğini ve bu hareketin italyaya karşı bir ambargosunu terviç etmeyeceğini ileri gitmiyeceğini

Akdenizdeki yardım meselesi

Cenevre, 23 (A.A.) — Romanya hükümeti, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistanın Akdenizde karşılıklı yardım hakkındaki cevaplarının, kendisiyle istisnaeden sonra ve kendisiyle tam mutabakat halinde, verilmiş olduğunu zecri tedbirler irtibat komitesine bildirilmiştir.

B. Aloisinin Akdenizde yardım meselesi hakkında söyledikleri

Cenevre, 23 (A.A.) — B. Eden tarafından, Akdenizde karşılıklı yardım hakkında on sekizler komitesine verilen muhtıraya cevap olarak, Baron Aloisi, İngilterenin Akdeniz devletleriyle görüşmelerinin yersiz ve manasız olduğunu, çünkü milletler cemiyetinin Akdenizde hiç bir zaman hakikete girmediğini söylemiştir.

acı duyduğundan eminim. O, hayatını milletinin hizmetine ve konsitüsyonel hükümete yardımı vakfetmiştir. Daima derin vazife hissiyle muttasıl oldu. Bana çizdiği yolda yürümeğe azmetmiş bulunuyorum.

B. Baldwin meclise iki takrir vermiştir. Birinci takrir meclisin krala taziye ve sevgisi takriri, ikincisi de kraliçeye taziye gönderilmesi hakkındadır.

B. Baldwin söylediği nutukta, kıralın gelecek sene yapılacak olan tetviç merasiminden bahsetmiş, İngiliz kralılık tarihçesini yaparak Corc'un hayatı ve ölümü ve sekizinci Edvard'ın şahsiyeti hakkında izahat vermiştir.

Kanterburi baş peskoposunun anlatıkları

Londra, 23 (A.A.) — Kanterburi baş peskoposu bugün lordlar kamarasında büyük bir heyecanla kral beşinci Corc'un son resmi dakikalarını anlatmış ve demiştir ki:

"— Kıral Corc, Sandringhamda devlet konseyinin kurulmasını şifahi tasvib eyledikten sonra son resmi devlet vesikasına imzasını atmak için büyük gayretler gösterdi. Bu gayretin çok fazla bir raddeye vardığı zaman, konsey azalarına doğru döndü ve son defa olarak vekarlı ve iyi hislerle dolu bir gülümseyişle güldü."

Londra, 23 (A.A.) — Avam kamarasında celsenin yeniden açılışında 30 kadar sayılabilecek sadakat yemini etmiş ve bundan sonra meclis, 4 şubata kadar kapanmıştır.

Lordlar kamarası da 4 şubata kadar toplantılarını tatil eylemiştir.

Sekizinci Edvard'ın krallığı İrlandada ilân edilmedi

Londra, 23 (A.A.) — Royter ajansından: Bu sabah Dublinden alman bir habere göre kral sekizinci Edvard henüz Dublinde kral ilân edilmemiştir. Çünkü serbest İrlanda hükümeti erkânı umumi valli B. Bukleynin vazifesine başladığı zaman yapmış olduğu sadakat yemininin yenileştirilmesine lüzum olmadığı kanaatindedirler. Mumailayhin yeminin yalnız kral beşinci Corc'a karşı değil, veliahda ve haleflerine karşı da muteber olduğu söylenmektedir.

Suriyede karışıklıklar devam ediyor

Kudüs, 23 (A.A.) — Alman haberi alma bürosundan:

Suriyede karışıklıklar devam etmektedir. Askerle talebe vehalk arasında yeni çarpışmalar olmuştur. Halk arasında, Suriye tarihindeki ilk defa olarak kadınlar da bulunuyor. ölen iki tezahüratcının cenaze alayına iştirak eden halk, gömülmeden sonra polis ve asker tarafından dağıtılmıştır. Kitalara dokuz zırhlı otomobil de iştirak etmekte idi. Nasyonaüst lider Barudi tevkif edilmiş ve Türkiye sınırına yakın Cezireye gönderilmiştir. Karışıklıklar Halebde devam etmektedir. Orada şimdiye kadar dört ölü ve 200 tevkif vardır.

Şamda sükün başladı.

Şam, 23 (A.A.) — Havasdan: talebe tezahüratı durmuştur. Şehir sakinidir.

İtalya tanzim komitesinin masraflarını kabul etmiyor.

Cenevre, 23 (A.A.) — Baron Aloisinin tanzim komitesinin masraflarına karşılık olarak teklif edilen tahsisata muhalif kaldığı haber veriliyor.

B. Aloisi bu komitenin, milletler cemiyetinin dışında, müstakil bir kurum olduğunu ve bu bakımdan, masraflarını hiç bir vehile milletler cemiyeti azaları ve hele İtalya tarafından ödenmeyeceğini ileri sürmüştür.

MISIR KABİNESİ

KURULAMADI

Vafd küçük gruplarla kabine kurmak istemiyor

(Başı 1. inci sayfada)

tır. Vafd partisinin bir çok salâhiyetli erkânı İngiliz notasını şiddetle tenkid ederek reddetmişlerdir. Kabine buhranının oldukça uzun sürmesi bekleniyor.

Kahire, 23 (A.A.) — Vafd partisi, kabinenin ancak vafd azası tarafından kurulabileceği kanaatindedir. İngiltere ile müzakere meselesine gelince, müttehid cephenin Vafd partisinden olmıyan azası da bu müzakerelelere iştirak edebileceklerdir. Bugün öğle vakti, müttehid cephe ile görüşmelere başlanacaktır.

Vafd partisi komitesi bu akşam tekrar toplanacaktır.

Kahire, 23 (A.A.) — Havas muhabininin haber verdiğine göre, vafdcılar dün akşam hiç bir teblig neşretmemişlerdir. İyî haber alan mahfiller Vafd bir temerküz kabinesi kurmağı üzerine almaktan katien kaçınacağını temin etmektedirler.

Londra, 23 (A.A.) — Mısır, kabine buhranı İngiliz gazeteleri meşgul etmektedir. Deyli telgrafi meşguliyeti yeni vaziyetin İngiliz Mısır görüşmelerinin geçikmesine sebep olabileceğini yazmaktadır.

Deyli Herald gazetesinin Kahireden aldığı bir habere göre Vafd partisi memlekette hiç bir nüfuzu olmıyan hiziplerle birlikte kabine kurmak istememektedir. Bir temerküz kabinesi kurulması yolunda Mısırdaki İngiliz fevkalâde komiseri Lampsonun Vafd partisi lideri Nahas paşaya yaptığı teklifin katî bir emre pek benzediğini hiç kimse bilmez değildir.

Sir Lampson İngiliz - Mısır görüşmeleri akim kaldığı takdirde İngilterenin Mısır ile olan mübetlerini tekrar gözden geçirmek mecburiyetinde kalacağını söylemiş olması fevkalâde komiserin yeni Mısır kabinesinin kendi arzusu göre kurulmasını kabul ettirmek fikrinde olduğu şeklinde tefsir ediliyor.

Vafd yalnız başına iktidar mevkisine geçmek istiyor

Kahire, 23 (A.A.) — Vafd partisi delegesi, krala bir koalisyon kabinesi kurmak istemediklerini, yalnız partinin bir İngiliz - Mısır anlaşması yapmak maksadiyle ve müttehid cephenin delegelerinden mürtekep bir komitenin yardımını kabul etmek suretiyle, yalnız başına iktidar mevkisine gelmeye hazır olduğunu bildirmişlerdir.

Kıral Vafd partisinin bu karardan vazgeçmesi için Nahas Paşa nezdine bir delege göndermiştir.

Danzigde bir hâdise

Varşova, 23 (A.A.) — Danzig'den haber verildiğine göre geçen gece bir telenn naziler sosyalist Volkstimme gazetesi müvezzilerinden birinin evini basıp içeriye ateş etmişler, kendisiyle ailesi efradından beş kişiyi yaralamışlardır.

Kipling'in külleri "Şairler köşesi" ne konuldu.

Londra, 23 (A.A.) — Kipling'in külleri muhtevi olan mahfaza bugün Vestminster kilisesinde "şairler köşesi" ne konulmuştur. Ruhanî ayın çok sade olmuştur.

Cenevre konseyinde ve 13 ler komitesinde

Sovyet - Uruguay anlaşmazlığı konuşuldu

Habeşistanın mali yardım ve tahkik heyeti gönderilmesi hakkındaki talepleri reddedildi

Cenevre, 23 (A.A.) — Milletler cemiyeti konseyi, bu sabahki celsesinde, Sovyetler birliğinin Uruguay hakkındaki şikâyetini gözden geçirmiştir.

Sovyet delegesi B. Litvinof, diplomata münasebetlerin kesilmesinin, milletler cemiyeti paktının 12 inci maddesi şumulüne giren bir kesime olacağını ve bunun, paktın bozulması demek olduğunu bildirmiş ve demiştir ki:

"— Uruguayın Sovyetlere karşı şikâyeti için sebep olsa bile, pakt gene çiğnenmiş olacaktır, kaldı ki, Uruguay notası sarih hiç bir itham olmadığı gibi Sovyet hükûmetine veya onun Montevideodaki delegesine karşı müsbet hiç bir vakıa da kaydetmemektedir.

Uruguayın ileri sürdüğü şeyler yalnız tahminlerdir. Mezkûr hükûmet asırsız ithamlarda bulunurken de, hiç şüphesiz muhtelif memleketlerin irtica mahfillerinde bulunan Batıl fikirlerle dayanmıştır. Maalesef Uruguay böyle bir sıraya güden tek memleket değildir."

13 ler komitesi habeş işi hakkındaki raporunu hazırladı.

Cenevre, 23 (A.A.) — Milletler cemiyeti konseyinin 13 ler komitesi, italyan - habeş anlaşmazlığı hakkındaki raporunu hazırlamıştır. Bu rapor belki bugün tasvib olunacaktır.

Bu raporda denildiğine göre, Habeşistana finansal bir yardım yapılması bugün mümkün değildir. Gene Habeşistan tarafından istenen tahkik heyeti gönderilmesine de bugün karar verilemez. Milletler cemiyeti azaları anlaşmazlığın mümkün olduğu kadar çabuk bir surette ve pakt çerçevesi içinde halli için hiç bir fırsatı kaçırmamağa her zaman hazırılar. Eğer böyle bir ihtimal bulunsaydı, 13 ler komitesi, meseleden hemen konseyi haberdar ederdi. Bugün ise komite ancak hâdiseleri dikkatle takibe karar vermektan başka bir şey yapamaz. Komite başkanın, azadan herhangi birinin ve yahut iki anlaşmayan devletten herhangi birinin lüzum gösterdiği her defa toplanacaktır.

KOMPLOCULARIN MUHAKEMESİ

Müddeiumumi tetkike devam
için evrakı tekrar istedi

Muhakeme ayın otuz birine kaldı

(Başı 1. inci sayfada)

Ali Saibin avukatı Hamid Şevket buna cevap vererek:

"Biz buraya Reisi cumura suikast için çete teşkilinden dolayı geldik. Müddei umuminin tevsii tahkikat sırasında bu işe temas eden bir delil veracağını zannediyorduk. Halbuki hâdise ile alakası olmayan bir vaziyetin incelenmesini istedi.

Müddei umumi buna cevap verdi, mahkemeye ibraz ettiği bu mektubun yegâne bir delil olmadığını, bu diğer delilleri ve vaziyeti takviye için bir hal olduğunu, binaenaleyh bu hususun incelenmesinin faydalı olacağını ileri sürdü. Ali Saib kalktı, filvaki Atatürk tarafından kabul edildiğini ve hattâ huzurunda Saffet Arıkan, General Ali Hikmet, Nuri Conker bulundugunu ve Atatürkün kendisine tam ayrılacağı sırada orada bulunanlardan birisine hitaben: "— Ali Saibin Çerkes Etemle birleşmesine imkân yoktur., dediğini ve kendisinin de buna mukabil "Yahyayı Andirinde iken bana teslim etmiş olsalardı, bu işi bir zabta memuru gibi hareket ederek meydana çıkartabileceğini" söylediğini beyan etti.

Bilâhare avukat Hamid Şevket kalkarak:

"— Mükkelim bu hususu madamki itiraf ediyor, artık incelenecek bir şey kalmamıştır., dedi.

Müddei umumi ise buna cevap olarak, net hâdiselerin istifham kıvrımlarından âri hâdiseler olduğunu, halbuki bu işteki istifham kıvrımının kalkmamış olduğunu, Ali Saibin söylediği sözlerin belki doğru olabileceğini, fakat bunlar nihayet maznun sandalyasından söylenen sözler olduğundan bu işin tahkik edilmesi lâzım geleceğinde ısrar ettiğini ileri sürdü.

Avukat Hamid İnce, tarafların kafasındaki istifhamın heyeti hâkimeyi tenvir edemeyeceğini ve Ali Saib de, dünyanın zannı altında bulunduğunu, yalnız bir kişinin, Atatürkün bundan müstesna olduğunu ve kendisinden sorulursa itimadını söyleyeceğini anlattı.

Bundan sonra B. Ali Saibin Adanada çiftliği arandığı zaman Atatürke ve Dahiliye vekili B. Şükrü Kaya'ya çektiği telgraflarla aldığı cevaplar okundu.

Ankaraya getirtilirse İdris hakkında mahrem söyleyecekleri olduğunu bildiren ve şehrimizde ifadesi alınan Maraş alay kâtibi Abdülkadir, İdrisin ve İsanın rejime muhalif adamlar olduklarını, suikast işiyle alakadar olduklarına dair malûmatı olmadığını, alaya suikast hakkında ta-

mim emir gelince bunlarla dostluğunu arttırdığını, eğer Hamdi, İdris ve İsanın yanına gelirse onları polise haber vermek için sık sık yazıhanelerine gittiğini ifade ediyordu.

Bu ifadeye karşı ne dediği sorulan İdris, alay kâtibi Abdülkadirin kardeşile çeltik ortağı olduğunu ve alaya müfettiş geldikçe bu adamın kendilerinden 4-5 yüz lira ödünç alıp, on beş, yirmi gün sonra getirdiğini, kendisi buraya geldikten sonra oğlundan tekrar para istemiş olduğunu, onlar da vermeyince kendisine bu iftirayı yaptığını ve oğlundan alıp heyeti hâkimeye verdiği mektuptan da anlaşılacağı gibi, Abdülkadirin kahvede "Ben İdrisin başına ne işler getireceğim., dediğini, bunun üzerine oğlunun müddei umumiliğe ve mahkemeye telgrafla müracaat ettiğini, Abdülkadirin kahvede bu sözleri söylediği zaman kimlerin duyduğunu burada mevkuf bulunmasından dolayı tabii bilemeyeceğini ve düşmanlık yapan bu adamın ifadesinin kabul edilmesini istedi.

Heyeti hâkime vaziyeti görüşmek üzere müzakereye çekildi ve yarım saat kadar süren bir görüşmeden sonra reis şu kararı tefliğ etti:

"İcabı düşünüldü. Hukuku âme davasının isbatı sadesinde iddia makamından evêlahır irad edilecek deliller vesika olduğu surette tetkik için mahkemeye tevdi edilmek ve şahid malûmatının teallük ettiği hususu tesbitle beraber isimleri bildirilerek şahid sıfatıyla davetleri istemek suulen muktazi bulunduğuna göre vali Nevzat Tandoğan tarafından gönderildiği beyaniyle müddei umumi tarafından bu kere mahkemeye ibraz olunan mektub bu esas kanuni dahilinde bir hususu ihtiva etmediği cihetle incelenmesi dileğiyle memuriyete müzekkere yazılmasına dair olarak sebkeden talep kanunen kabul ile şayan bulunmadığından reddine ve tevsii tahkikat zımında başka bir iddia olup olmadığının sorulması lüzumuna ve suçlulardan İdris tarafından müdafaa delilleri gösterilmediği cihetle halen bu hususta bir şey dinlemeğe mahal olmadığına söz birliğiyle karar verilerek tefhim edildi.,

B. Arıkan tevsii tahkikat hakkındaki tetkikatını bitirmedikten yenden mühlet istedi.

Müdafaa vekili Hamid Şevket ceza muhakemeleri usulü kanununun esaslarından biri duruşmaya ara verilmeğe devâm etmek olmasına ve tahkikat dosyasını bu maksadla yani tahkikatın tevsii zımında bir

Yabancı gazetelerde okuduklarımızı

ALMANYA VE LOKARNO

18 sonkânun tarihli Tan gazetesi-nin başyazısıdır:

Berlin'den gelen haberler, Fransa elçisi B. François Poncet'nin geçen pazartesi günü Vilhemstrase'ye giderek dış işleri müsteşarı Fon Bülow ile, bir müddettenberi nasyonal sosyalist gazetelerin bir kısmında Lokarno anlaşması aleyhine yapılmakta olan hücumlar hakkında görüşmüş olduğunu bildiriyor. B. François - Poncet böylece B. Hitlerle yapmış olduğu mülakatı söylediklerini tekrarlamak fırsatını bulmuştur: Fransız - Rus anlaşmasında Almanya aleyhine tevccüh eden bir nokta yoktur, İngiltereyle yapılmakta olan görüşmelerde, ancak, habes harbi dolayısıyla İtalyaya karşı alınmış olan zecri tedbirlerin bugünkü vaziyetinde Milletler Cemiyeti paktının 16 ncı maddesi mucibince muhtemel kollektif teahhüdler etrafında yapılmaktadır ve bu itibarla Lokarno anlaşmasına nazaran yeni bir hâdise teşkil edemez.

Alman dış işleri müsteşarının, Almanyanın Lokarno paktını bozmak

taleb olup olmadığının tetkiki kaydı ile iddia makamına verilerek sair günlerin boş olmaması dolayısıyla bir hafta müddet tayin olunmuş olmasına göre, hukuku âme davasında kendilerinden ziyade hâkim olduğunu tabii bulduğu müddei umuminin bu talebi yerinde olmadığını kabul edilmemesini ve aksi takdirde meselâ yarım gibi kısa bir mühlet verilmesini istedi.

Buna cevap veren cumuriyet müddei umumi, B. Arıkan müddei umuminin vaziyetinin mazmun aleyhindeki delilleri olduğu gibi, lehinde olanları da toplamak olduğunu izah etti.

Kısa bir müzakereden sonra reis B. Osman İltekin heyeti hâkiminin sebkeden talebe zamimetten aynı zamanda iddianamesini ihzar etmek üzere tahkikat evrakının mumaileyh makama tevdiine ve günlerinin muhakeme ile dolu bulunmasına binaen duruşmanın 31 ikinci kânun perşembe gününe talik edildiğini tefhim etti.

**Kaloriferli - Konforlu
Kiralık daire**
Yenişehir, Yugoslavya Sefareti yanında, 3 odalı KONFORLU, KALORİFERLİ, MANZARALI daire kiralıktır.
Telefon: 2250 Hayri
1-200

niyetinde olmadığını ve gazetelerin Lokarno paktıyla askersizleştirilmiş Ren bölgesi istatüsünü tekrar bir mesele yapmaya çalışan neşriyatına son vermek için lâzımgelen tedbirlerin alınacağını söylemiş olduğu da ilave ediliyor.

Bu haberlerin, hiç olmazsa heyeti umumiyesiyle, doğru olduklarını sanıyoruz. Fakat bundan, alman hükümetinin, fransız - rus paktıyla ingiliz ve fransız kurmayları arasında yapılan anlaşmaları Lokarno anlaşmasının mahiyet ve metnine tamamen uygun olduğuna iyice kani olduğu neticesi çıkarılamaz. Bu hususta bir kararsızlığın devam etmesi, umumi harekâtında işine yarıyabileceği için, alman hükümetinin ihtimalki hoşuna gittiği görülmüyor; fakat açılacak bu mahiyette herhangi bir mücadelenin hiç bir hakiki sıyasal şümülü olmayacaktır, çünkü bu, hâdiselerin sarahat ve açıklığına karşı gelmektedir. Fransız - Rus karşılıklı yardım paktı, Lokarno anlaşmasının zihniyet ve metnine tamamiyle sadık kaldığı gibi, Lokarno anlaşmasına muhalif olarak imzalanmış bir ingiliz - fransız gizli anlaşması da yoktur.

Cenevre paktının 16 ncı maddesinin tatbik mevkine konulması dolayısıyla Paris'le Londra arasında bağlanmış olan müzakerelerin, Avrupa kıtasını ve Almanya'yı - habes işinin dışında - alâkadar edecek meselelere de teşmil edilmiş olduğu doğru değildir. Fransız - İngiliz konuşmaları, hususi mevzularının, yani Cenevre tarafından kararlaştırılmış olan tedbirlerin neticesi olarak ve 16 ncı madde gereğince bütün milletlerin borçlu oldukları karşılıklı yardım mevzuunun dışına çıkmamıştır. Halkı bu hususta heyecana düşürmek isteyen alman gazetelerinin tezi hiç bir esasa dayanmaz.

Kolayca yolunu şaşırın zihinleri hakikate çekmek için Lokarno anlaşmasının başlıca metinlerini hatırlatmak belki faydasız olmayacaktır. 16 ilkteşrin 1925 de Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere ve İtalya arasında akdedilmiş olan anlaşma, ilk maddesinde aynen şöyle diyor: "Yüksek âkid taraflar, aşağıdaki maddelerde tasrih edildiği gibi, 28 haziran 1919 da Versay'da imzalanan anlaşma ile veya bunun tatbiki neticesinde tesbit edilmiş olan Almanya ile Belçika ve Almanya ile Fransa arasındaki hududlardan ve bu hududların tecavüz edilmezliğinden husule gelen arazi istatükusunun muhafazası ile mezkûr anlaşmanın askersiz mntaka hakkındaki 42 ve 43 üncü maddelerindeki hükümlere riayet edilmesini ferden ve müştereken taahhüd ederler". Görüldüğü gibi, bu, Versay anlaş-

masının alman - fransız ve alman - belçika sınırları hakkındaki hükümleriyle askersizleşmiş Ren bölgesi hakkındaki hükümlerinin Almanya tarafından kendi arzusuyla ve parlak bir surette teyid edilmesidir.

İkinci madde diyor ki: "Almanya ile Belçika, ve gene Almanya ile Fransa, birbirlerine karşı hiç bir hücum ve istilada bulunmamayı ve hiç bir zaman harb vasıtasına başvurmamayı karşılıklı olarak teahhüd ederler".

Bu hükmün, meşru müdafaa hakkının, yani harb etmemek teahhüdüne karşı yapılacak herhangi bir tecavüze veya Versay anlaşmasının 42 ve 43 üncü maddelerine muhalif olarak silahlı kuvvetlerin Ren bölgesinde toplanmasına karşı koymak hakkının icrasına şümülü olmadığı açıklanmıştır. 2 inci maddenin hükümleri, Milletler Cemiyeti paktının 16 ncı maddesi gereğince girişilmiş veya Milletler Cemiyeti konseyi yahut meclesi tarafından kararlaştırılmış olan bir harekete karşı da tatbik edilmez.

İşte Avrupanın muayyen bir mntakasındaki müşterek emniyeti garanti etmek için yapılmış olan anlaşmaların en elastikisi olan Lokarno paktının başlıca esasları bunlardır. Bu pakt, bütün uzlaşma ve hakem usullerini önceden tayin eden ve Almanya ile Fransa arasında yapılacak herhangi yeni bir anlaşmanın kuvvetini zayıflatacağı her manasıyla tam bir saldırmazlık anlaşmasıdır. Mantiki olarak, temenni edilmesi lâzımgelen şey, Lokarno'da tesbit ve tarif edilmiş olan elbirliğinin Avrupanın bütün diğer taraflarında sıyasal istikrarı temin için tatbik edilmesidir. Birbirin tamamlıyan mntakavi emniyet paktları fikri kuvvetini Lokarno misalin-den almaktadır. Bugün Fransa ile İngiltere arasında Milletler Cemiyeti paktının 16 ncı maddesinin tatbikinden çıkan meselenin dışında bir müzakere yoktur; fakat aksi vaki olsaydı ve müzakereler, ortaya çıkabilecek diğer ihtimallerin tahlili de teşmil edilmiş olsaydı bile, gene Lokarno anlaşması zihniyetine uygunsuz bir hal teşkil etmezdi. Lokarno paktıyla, bunu imzalayan devletler aralarında bazı karşılıklı yardım teahhüdleri almışlardır ve muayyen hâdiseler karşısında teahhüdlerini hangi teknik vasıtalarla ifa edeceklerini aralarında konuşmak en tabii haklarıdır. Lokarno anlaşması mutlak bir müsavirlik zihniyeti içinde akdedilmiş olduğu için, bu hak Almanya gibi, diğer imzalayan devletler için de mevcuttur. Yalnız bu bile, bazı alman gazetelerinin Lokarno paktı aleyhindeki hücumlarının yersiz olduğunu göstermeye kâfidir.

Metternich — (Her iki elini kaldırarak) teessürle başını salladı. Evet, biliyorum. Fakat o günler, bu işe elverişli gelmiyordu. İngiltere, önceleri Almanyada sevilmiyordu. Almanlar, ingilizlerin soğuk ve mağrur insanları oldukları telakkisinde idiler. Çok kayıtsız davrandınız; büyük mücadelelerimiz başladığı zaman, İngiltere, soğuk bir tavur bitarak, bitaraf kaldı. Onun bu hareketi hoşumuza gitmedi. Almanlar sanyorlardı ki, İngiltere...

Metternich, burada duraklıyarak kelime arıyordu. Ne demek istediğini anladım. O, "menfaat" ve "riziko"yu söylemek istiyordu. Fakat, cümleyi istediği gibi tertib etmediğini görünce, dostça bir eda ile ben şu şekli ileri sürdüm:

Chamberlain — Siz sanyordunuz, ki İngiltere, bahçede hırsızlık yapmak riziko'sunu üzerine almadan, elmaları paylaşmak istedi; değil mi?

Metternich — Evet. Ondan sonra Boer harbi oldu. Bütün dünya, haklı veya haksız, yazıymı yazmı tuttu. Hırs, belki Fransa'da, her taraftan fazla idi. Lakin bu, her yana yayılmıştı. Çok sert sözler harcandı. Fakat günün birinde, etraf teskin edildi ve biz de, sizi saymağa başladık. Almanyada dendiği gibi, adaleterin yağ bağlamadığını anladık.

ÇEMBERLEYNİN HATIRALARI

Numara: 12

Türkçeye çeviren: Hikmet TUNA

Size karşı saygı ve sempati beslemeğe başladık. Düşününüz ki, Fransa ile olan dostluğunuz yapmacıktır. Halbuki, ingilizler her hususta fransızlardan ziyade almanlara karşı bir temayül duygusu taşırlar, sanyorum...

Chamberlain — İtilâf devletleri hakkında beslediginiz düşüncede yanılıyorsunuz. Bu itilâf sun'î bir şey değildir. Samimi bir düşünce ile yapılmış ouduğu gibi, çok popülerlerdir.

Metternich — Şimdilik, belki. Fakat, derinlere kök salmamıştır.

Chamberlain — Birbirimizle açık görüşüyoruz ve zaten bu görüşmenin kıymeti de orada. Onun için, ben de açık olmak istiyorum.

Politikayı öğrendiğim gündenberi, yani, 1880 in ilk yıllarındanberi, milletimiz, Fransa ile iyi geçinip anlaşmağı içten gelen bir arzu halinde taşımaktadır. Belki bu da, kısmen, yirmi mil tutan bir deniz ile birbirinden ayrılmış olan iki büyük milletin, asrriar- ca sürüp giden rekabetini sona ermiş görmek

istememesinden, kısmen de, iki büyük liberal devlet arasında, herhangi bir başka devletle olduğundan daha sıkı mesai teşriki mevcut olduğu kanaatle yaşadığından ileri geliyor.

Metternich — Evet, fakat...

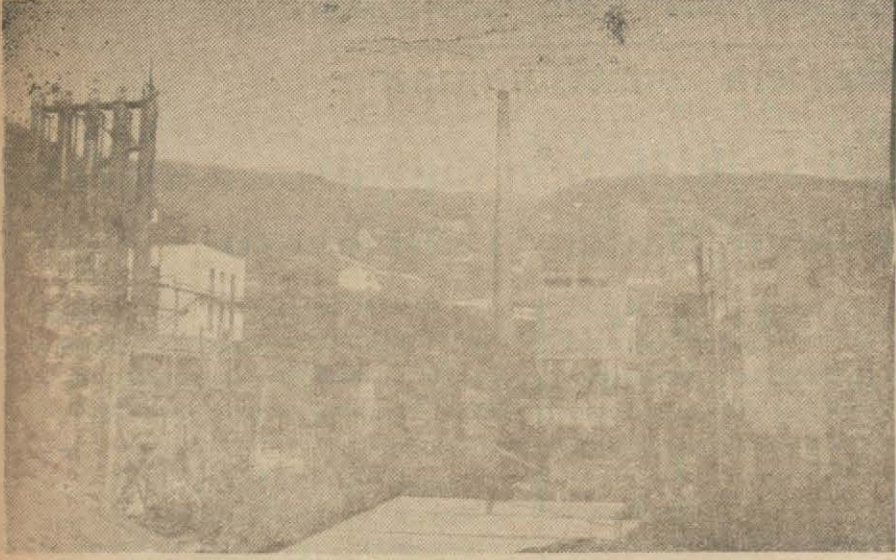
Chamberlain — Müsaade buyurunuz, ben, bu iştirakin, halkın sandığı kadar sıkı olduğunu iddia etmiyorum. Belki Antant'm esas bu bakımdan sun'idir ve fiiliyattan ziyade, gösteriye dayanmaktadır. Fakat ne de olsa, bu his mevcuttur. Fransa ile olan iyi münasibetten ötürü duyulan umumî memnuniyet, hiç de bir gösteriş değildir.

ÖNÜNE GEÇİLEMEYEN
ANLAŞMAZLIK

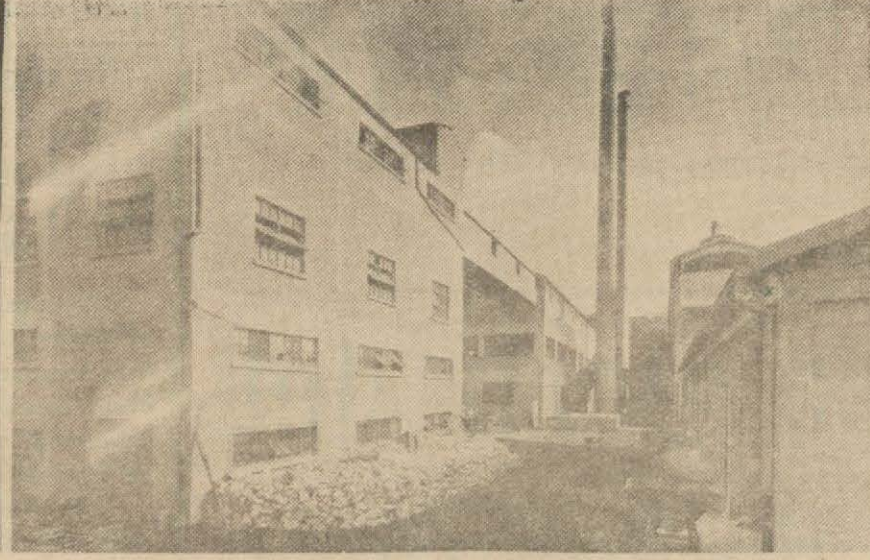
Metternich — Bunun çok yanlış bir düşünce olduğu kanaatindeyim. Ben öyle sanyorum ki, aramızdaki sempati, Fransa ile aramızdaki sempatiden, her bakımdan daha büyüktür. Sizinle hiç çatışmak istemiyoruz. Ve zaten ne için çalışacağız? Ticaret rekabeti vardır; Bunu, ben de teslim ediyorum.

Rekabeti elden bırakmak istemedikleri halde, harb düşüncesini en çok reddedenlerin ticaret işi ile uğraşan mahfiller olduğu kanaatindeyim. Öyle ise, hangi gaye peşinde harb ederiz? Yoksa istilâ hareketlerine mi girişeceğiz? Biz, toprak istilâ etmek istemiyoruz. Artık Almanyada, hemen hemen hiç kimse hicret etmiyor. Pazarlarımız olsun fakat, halkımızı memleketimizde alıkoymak istiyoruz. Zaten onlar da hicret etmek istemiyorlarki. Öyle ise neresini istilâ edeceğiz? Kanada'yı mı? Günün birinde Britanya imparatorluğu çökerde, Kanadanın herhangi bir kimseye verilmesi lâzım gelirse, bu parçayı Birleşik Amerika hükümetlerine düşer. Hindistan mı? Hindistan Rusyaya geçer ve ya hut da, anarşiyi yuvarlanır. Avusturalya mı? Hiç bir alman Avusturalyayı istilâ etmek gibi, çılgınca bir düşünce taşımıyor. Cenubi Afrikayı mı? Sizin yaptığınız harb iddiası, ispat etti ki, birleşik olduğu zaman, hiç kimse Cenubi Afrikayı zaptedemez. Hattâ siz bile, bu işi başaramadınız. Geriye ne kalıyor? Kıyıda bucakta kalmış olan birkaç ada değil mi? Büyük devletler, bu gibi vesilelerle harb girişmezler. Böyle bir şeyi Almanyaya hiç kimse temenni etmiyor. (Sonu var)

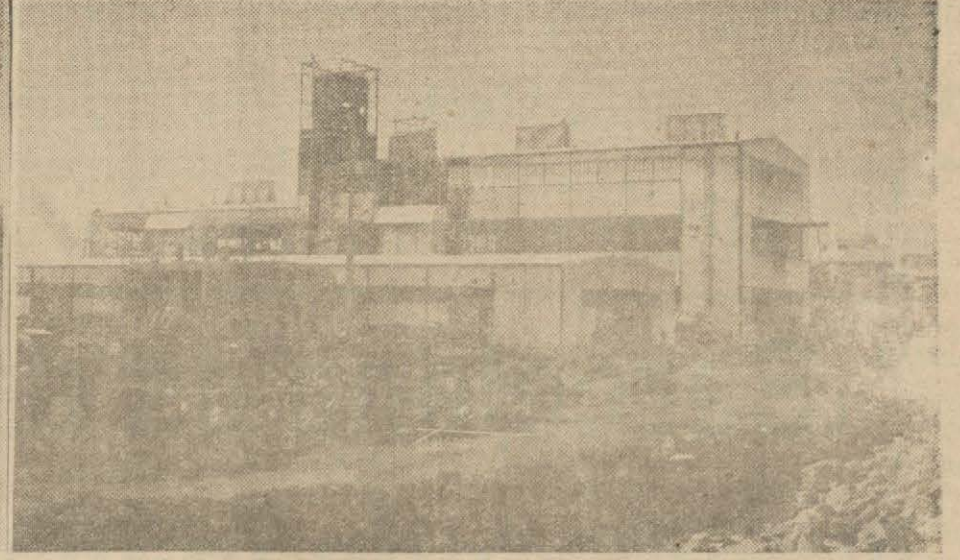

Sömi - kok fabrikası

Paşabahçe şişe ve cam fabrikası

İzmit kâğıd fabrikası

İkinci beş yıllık programın esasları tesbit edilmekte olduğu şu sıralarda, ilk beş yıllık programın 1935 senesi içindeki tatbikatının kısa bir bilançosunu yapmak faydasız olmayacaktır.

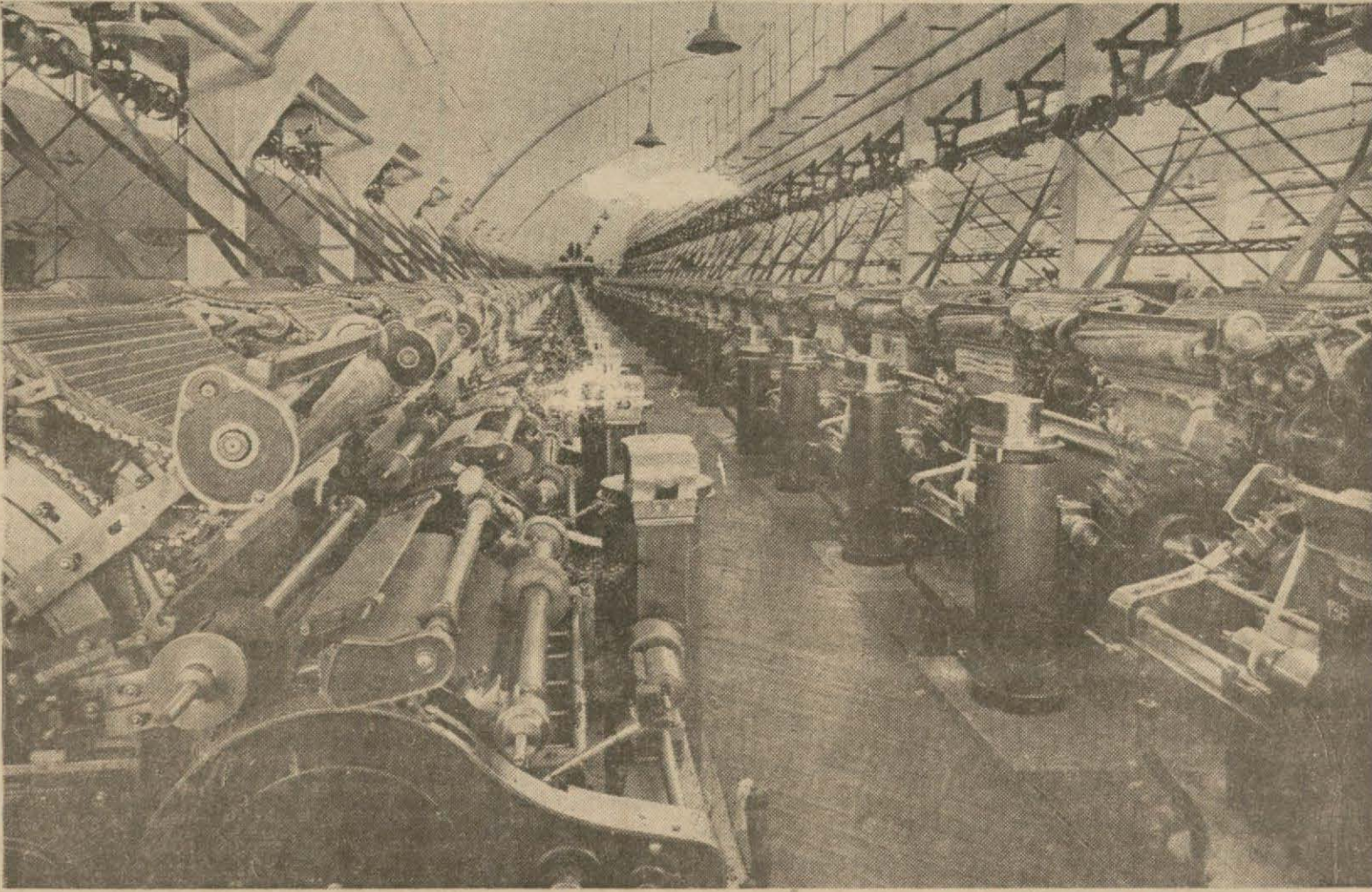
Program, beş senede tamamlanmak üzere şu esasları ihtiva ediyordu: Pamuklu endüstrisi, yün, iplik ve sun - ipek fabrikaları, kâğıd fabrikası, Sömikok fabrikası, demir endüstrisi, şişe ve cam, kükürt, gülyağı selüloz, porselen ve kimya endüstrileri.

Programın ikinci yılını teşkil eden 1935 yılı sonunda tatbikat vaziyeti şöyledir: Dokuma branşında, Kayseri bez fabrikası işleme başlamış ve ilk mamullerini piyasaya vermiştir. Gene program mucibince ikmal edilmiş olan Bakırköy bez fabrikasının tevsi işini bir kenara bırakırsak, Kayseri fabrikası, programın tamamlanan ve çalışmaya açılan ilk fabrikası olmuştur. 33 bin iğ ve 1080 tezgâhla işe başlamış olan fabrika şimdilik yalnız bir ekiple çalışmaktadır, üç ekiple çalışmaya başladığı zaman işçi sayısını 4500 e çıkaracak ve yılda 5,5 milyon kilo pamuk harcayarak 30 milyon metre bez yapacaktır. Nazilli fabrikasıyla beraber plânları ve makinaları Sovyetler Birliğinde hazırlanmış olan Kayseri fabrikası beş yıllık programın gerek büyüklüğü ve gerek imal ve işçi miktarı itibarıyla en büyük başarıya ulaşmıştır. 20 Mayıs 1934 de temelleri atılmış olan fabrikanın açılma töreni 16 Eylül 1935 de yapılmış, böylece bu büyük eser 483 günde ikmal edilmiştir.

Programa dahil ikinci pamuklu fabrikası olan ve 20 ilkteğin 1934 de temeli atılmış bulunan Ereğli bez fabrikasının inşaatı 1935 senesi sonunda bitmiş ve montaj işine başlanmıştır. Keza memur evleri, depolar, kantin ve demiryoluna bağlayacak olan iltisak hattı da tamamlanmıştır. Şimdi geriye su ve buhar santrallerinin yapılması ve makina montajının ikmali kalmaktadır. Senenin en büyük kısmında su kuvvetiyle ve çok az masrafla işleyecek olan Ereğli fabrikası, ihtiyacının büyük bir kısmını Tarım Bakanlığının Eskişehir şimalinde ve Sakarya vadisinde ektirmekte olduğu Akalâ cinsi pamuklardan temin edecektir. Geçen sene ancak 12 bin kilo mahsul vermiş olan bu mntakanın 1935 mahsulünün 220 bin kiloyu bulacağı tahmin ediliyordu. Bu suretle Ereğli fabrikası bu mntakanın zirai kalkınmasına büyük ölçüde yardım etmiş bulunacaktır. 15.200 iğle 300 dokuma tezgâhı bulunan ve yılda 1,4 milyon pamuk iştihlak ederek 4 milyon metre ince bez ve patiska ve tülbind imal edecek, ayrıca iç piyasa için 600 bin kilo iplik yapacak olan Ereğli fabrikası programdaki pamuklu fabrikalarının en ilicüğüdür.

BES YILLIK ENDÜSTRİ PROGRAMIMIZIN 1935 SENESİNDEKİ TATBİKATI

Beş yıllık endüstri programımızdan 1935 içinde başarılmış olan işler genç Türkiye'nin ekonomik kalkınma mücadelesinde büyük bir zafer teşkil etmek tedir. 1935 göğsümüzü övünçle kabartacak zengin bir bilanço ile kapanmışır. Gözlerimizi ve gönlümüzü yarına daha büyük bir umudla çevirebiliriz

Kayseri bez fabrikasının dokuma tezgâhlarından bir görünüş

29.500 iğ ve 768 tezgâhla çalışacak olan Nazilli fabrikası kapasite itibarıyla Kayseri fabrikasından sonra ikinci gelmektedir. Eylülün 24 ünde temeli atılmış olan bu fabrikanın birinci kısım inşaatını teşkil eden memur evleri, müdüriyet binası, kantin ve depolarının inşaatı çok ilerlemiş, demiryolu iltisak hattının inşası da bitmiştir. Asıl fabrika binasının yapılması da ihale edilmiş ve müteahhidler, temel atma işine başlamışlardır. Bu inşaat da 1937 başlarında bitmiş bulunacaktır. Bu fabrika 2400 işçi ile çalışacak ve yılda 2 milyon kilo pamuk harcayarak 20 milyon metre bez imal edecektir.

Bu üç fabrikanın yekün olarak imalat miktarı 7.400 ton pamuklu bezi bulacaktır. 11.400 ton olan 1934 senesi ithalatına kıyas edilirse, bu mikdar iç piyasa ihtiyacının üçte ikisini karşılayacak ve ithalat miktarını bir hamlede üçte bire indirecek demektir.

Beş senelik programın dokuma fas-

lını tamamlayan yün iplik ve sun - ipek fabrikalarından birincisinin "Merinos fabrikası" namıyla Bursa'da temel atma töreni yapılmış ve inşaatı başlamıştır. Temelleri yakında bitecek olan bu fabrika yerli yünlü dokumaların şimdiye kadar dışardan getirilen ipliklerini imal edecek ve bunun ham maddesi olan Merinos yapağısını kullanmak suretiyle de memlekette yeni bir zirai kazanç sahası olarak Merinosçuluğun inkişafına hizmet edecektir. Şimdi memlekette bulunan 14.000 baş Merinos koyunuyla, Bandırma, Bursa, Balıkesir ve Trakya havalisinde mevcut 750 bin baş yerli koyunun Merinos damızlıklarıyla aşılanmasından elde edilecek yarıkan Merinoslar fabrikanın ham maddesi olan yapağıyı temin edecektir. Memleketimizin iklimi merinosçuluğa çok müsaid olduğu şimdiye kadar alınan neticelerden anlaşılmıştır.

Gemlik'te yapılacak olan sun - ipek fabrikasının inşaatı hazırlandı bit-

miştir. Senede üç yüz bin kilo sun - ipek ipliği yapacak olan bu fabrikanın inşasına iki aya kadar başlanacaktır.

Beş senelik programda ehemiyetli bir mevki sahibi olan endüstri şubelerinden biri de kâğıd endüstrisidir. Yılda kâğıd istihlakımız için dışarıya beş milyon lira vermekteyiz. İzmit kâğıd fabrikası bütün kâğıd ihtiyacımızın yüzde ellisini yapmak suretiyle bu mikdarı işleme başlar başlamaz yarıya indirecektir. En yeni teknik terakkilere uygun olarak kurulmuş ve senede vasatı olarak on bir bin ton kâğıd ve karton yapacak olan İzmit kâğıd fabrikasının temeli geçen senenin 14 ağustosunda atılmıştır. 1935 sonunda fabrikanın bütün inşaatı bitmiş, montaj işleri ikmal edilmiş, yalnız türbinin ikmali kalmış ve fabrika pek yakında işleyecek bir hale gelmiştir. Fabrikanın ham maddeleri içerden temin edilecek yalnız selüloz şimdilik harıçten getirile-

cektir. Selüloz endüstrimizin ilerle kurulmasıyla bu ihtiyacı da içerd karşılamak imkânı hasıl olacaktır.

Buraya kadar saydığımız fabrikalar doğrudan doğruya Sümer Bank tarafından yapılmış ve yaptırılmakta bulunmuş olanlardır. Sümer Bankla İş Bankasının müştereken hissedar oldukları Keçiörlü kükürt ve Isparta gülyağı fabrikaları da program dahilindedir.

1935 nisanında işleme başlayan Keçiörlü kükürt fabrikasının tamamlanmasıyla bu maddenin memleketimize dışardan getirilmesine ihtimal kalmamış, bütün ihtiyacımızın bu fabrika tarafından karşılanması imkânı hasıl olmuştur. Şimdiye kadar ihmal edilmiş zengin bir madeni işlen fabrikasının piyasaya arzettiği mahsul çok beğenilmiştir.

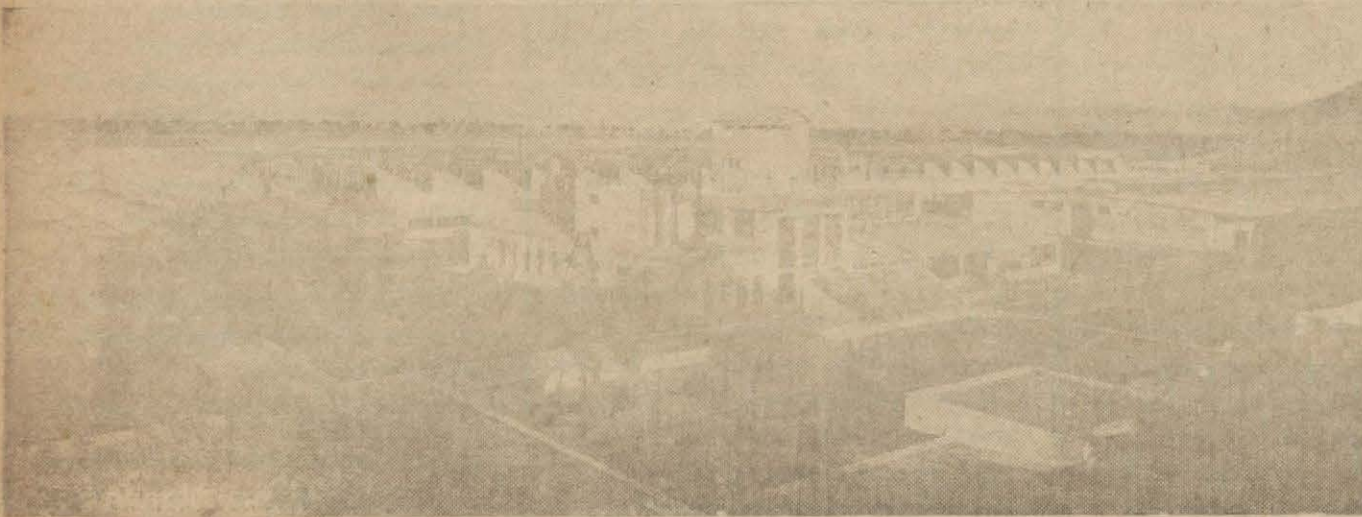
Gülyağı fabrikası da, Ispartada, 1935 senesi mevsiminde çalışmış ve derhal imalâta başlamıştır. Fabrikanın bu sene harcadığı gül mikdarı 148 tondur. Gül mahsulünün 300 bin kilo olması bekleniyordu. Fakat kuraklık bu seneki mahsulü ehemiyetli miktarda azaltmıştır. Fabrikanın imal ettiği standart tip gülyağı yabancı piyasalarında çok takdir edilmiş ve derhal müşteri bulunmuştur.

Doğrudan doğruya İş Bankası tarafından Paşabahçe şişe ve cam fabrikasıyla, Zonguldak sömikok fabrikaları kurulmuştur. Temelleri 1934 senesinde atılmış inşaat ve tesisatı tamamen bitmiş, her ikisi de çalışmaya başlıyarak ilk mamullerini piyasaya vermişlerdir.

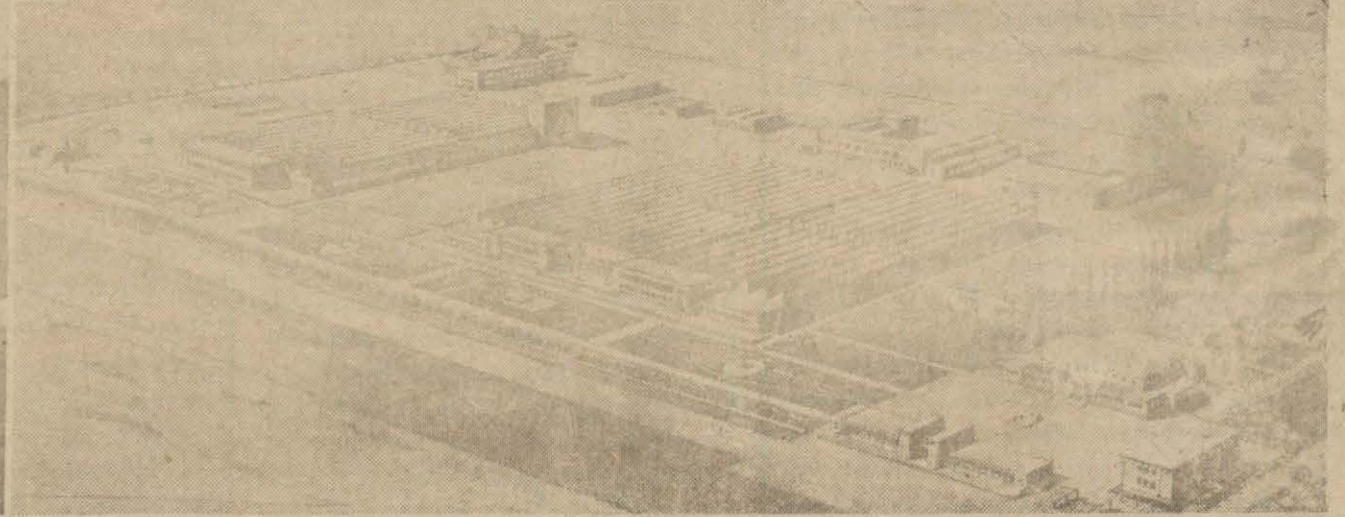
Ehemiyetli ithal maddelerimizden olan şişe ve camla kok ve antrasit ihtalatımız, bu iki fabrikamızın işleme başlamasıyla büyük miktarda azalacak ve harice çıkarılan servet memlekette kalacaktır.

1935 içinde tamamlanmış veya inşasına başlanmış olan bu fabrikalardan sonra, program mucibince 1936 da devam edilecek olan şu işler kalmaktadır: Karabük demir fabrikası, Malatya pamuklu fabrikası, Çimento fabrikası, kimya endüstrisidir. Karabük fabrikasının da ilk hazırlıkları 1935 içinde yapılmış olduğuna göre beş yıllık endüstri programımızın iki sene içinde pek mühim bir kısmının başarılmış olduğu meydandadır. Böylelikle, beş yıllık programın tatbik müddeti önceden yapılmış olan tahminlerden daha kısa olacaktır.

1935 senesi içinde Türkiye'nin endüstrileşmesi yolunda başarılmış olan işler, büyük bir ekonomik zafer teşkil etmekte, ve yarın için bize tam bir güven ve emniyet verecek mahiyette bulunmaktadır. 1935, endüstri sahasında, zengin ve kazançlı bir bilanço ile kapanmıştır.

Kayseri bez fabrikası bugün şu görüldüğünü şekli almıştır

ın başladığı esere devam edecek olan Nazilli bez fabrikası da yarın şu manzarayı gösterecektir.

Ankara şehri

İçme suyu komisyonundan:

28-2-936 T. ne rastlayan cuma günü saat 15 de Ankara'da Anafatlar caddesinde Vehbi Koç apartmanının üçüncü katında içme su komisyonu dairesinde yapılacak olan filtre binasıyla Keçiören arası boru döşemesi işi ve buraya muktazi su borusu ve sair malzeme tedariki ve bir su deposu inşasının kapalı zarf usulüyle eksiltmesi şartnamedeki tadilat dolayısıyla 2490 no. lı arttırma ve eksiltme kanununun 12 inci maddesi mucibince yok edilmiştir. Aynı işe ait eksiltme günü ayrıca ilân olunacaktır. Bu işe ait evcele tanzim olunan evrakı almış olanların komisyona müracaatla ellerindeki evrakı muaddele evrak ile tebdil etmeleri ilân olunur. (147) 1-274

D. D. Yolları Umum

Müdürlüğünden:

Maden cevheri nakliyatına mahsus D.D./25 numaralı tanzimî tarife ve üçüncü zeyli, 1.2.1936 tarihinden itibaren İzmir'e (Basmahane, Karşıyaka, Alsancak istasyonları dahil) yapılacak nakliyata ve Aydın hatlarına teşmil edilmiştir. Fazla tafsilat istasyonlardan verilir. (116) 1-248

İçel ilbayhından:

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı:

1 — Eksiltmeye konulan iş Mersinde inşa edilecek ilk okul binası inşaatı.
İnşaatın Keşif bedeli (43786) lira (37) kuruş ise de 935 yılı bütçesinde mevzu (23665) liralık iş yapılacaktır.
2 — Bu işe ait şartnamlar ve evraklar şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Kârgir inşaatı dair fenni şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileli fiyat cetveli, metraj cetveli.
İstiyenler bu şartnamları ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görebilirler.
3 — Eksiltme 22.1.936 dan itibaren 7.2.936 cuma günü saat 15 de ihale edilecektir.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1775) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup gösterilmesi lazımdır.
Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarını ve ihale gününden en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikalarının alınabilmesi için isteklilerin bu inşaat bedeli tutarı derecesinde bir yapıyı muvaffakiyetle başara bildiklerini gösterir vesikaları ibraz edenlere İçel Nafia müdürlüğü tarafından ehliyeti fenniye vesikaları verilecektir.
6 — Teklif mektupları yukarda (3) üncü maddede yazılı saat - tan bir saat evveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mum ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (168) 1-287

Jandarma genel komutanlığı

Ankara satın alma komisyonundan

1 — Jandarma ihtiyacı için eldeki vasıflarına uygun yirmi bin metre kaputluk, otuz beş binden kırk bin metreye kadar kıvrık elbiselik kumaş eksiltmeye konulmuştur.
2 — Bir metre kaputluk kumaşa iki yüz altmış beş kuruş değer biçilmiş, ilk inanca bedeli (3900) lira, kapalı zarf eksiltmesi 10-2-936 pazartesi günü saat (15) te yapılacaktır.
3 — Kıvrık Elbise kumaşının metresine (245) kuruş değer biçilmiş ilk inanca bedeli (6150) lira, kapalı zarf eksiltmesi 10-2-936 pazartesi günü saat (10) da yapılacaktır.
4 — Kıvrık kumaş şartnamesi (490) kuruş karşılığında ve kaputluk şartnamesi (265) kuruş karşılığında Ankara Jandarma Genel Komutanlığı kurduğundaki satınalma komisyonundan alınabilir.
5 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin şartnamede yazılı Belge ve ilk inancının malsandığına yatırıldığını gösterir karşılık veya Banka mektubu içinde bulundurulacak Teklif mektuplarını eksiltme vakitinden bir saat evveline kadar komisyona vermiş olmaları. (131) 1-272

İş kumbarası
sahiplerine
senede
20,000 lira
mükâfat

İkinci muhtelif tertip - Yedi kura

BİRİNCİ TERTİP...
Senede iki defada
414 kişiye on bin
lira ikramiye

İKİNCİ TERTİP...
Senede beş defa
da beş kişiye on
bin lira ikramiye

Her kura ilânı ve ilk kura kom-
sion sahibleri arasında çekilen kuralarda
ve her defasında 207 kişiye beş bin lira
mükâfat verilecektir.
Büyük mükâfat: 1000 Lira
Küçük: 250
On binlerce arasında: 1000
Yüz binler arasında: 1000
Yüz binlerce arasında: 1000
Beş bin liraya kadar
İhtiyatında çekilecektir.

Yeni ihale edilen bu kuraları be-
rinde tek kumbara sahibine iki bin lira
ikramiye verilecektir. Bu kuraları sen-
de her defa:
Şahat, Hazret, Temmuz, Eylül ve
Birciklânca
evrakının ilk günleri çekilecektir.

Kuralara iştirak edebilmek için kumbara sahiplerinin asgari
yirmi beş lira biriktirmiş olmaları lazımdır.

Memur arıyoruz

Maden tetkik ve arama enstitü- sünden:

Kütahya bölgesinde çalışmakta olan Kömür Arama Gurubumuz
nezdinde mutemetlik yapacak bir memur alınacaktır. Ehliyetine
göre 150 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

Aranılan evsaf:

- 1) Muhasebe bilgisi olacak
- 2) Üçbin liralık kefalet verecek
- 3) En az orta tahsilini bitirmiş olacak
- 4) Askerlikle alakası olmayacak.
- 5) Ecnebi lisanı bilen üstün tutulacaktır.

Aranılan evsafta istekli çok olduğu takdirde alınacak memur mu-
hasebiden yapılacak imtihan ile seçilecektir.

İsteklilerin 4 kıta fotoğrafları ve kendi el yazılarıyla yazılmış
kısa tercümehâllerini dilekçelerine ilâştirerek en geç 1 şubat 1936
cumartesi akşamına kadar Ankara'da Enstitü Genel Direktörlüğün-
de müracaat etmeleri.

İmtihan 3 şubat 1936 pazartesi günü Ankara'da yapılacaktır.

(154) 1-277

ANKARA İCRA DAİRESİ GAYRİ MENKUL SATIŞ ME- MURLUGUNDAN:

1 — İpotek olup satılmasına karar verilen tapunun kütük 63
pafta 20 ada 123 parsel 23 numarasında kayıtlı ve Ankara'nın Ana-
fatarlar mahallesinde zafer sokagında kâim İzmir Otelı aşağıdaki
şartlar dairesinde açık arttırmaya konulmuştur.
2 — Otel dört kattan ibarettir. Birinci kat kârgir ve diğerleri
ahşaptır. Birinci katta iki dükkân, asma katta bir koridor iki oda
bir çamekânlı kapıcı odası, üçüncü katta bir sofa dört oda bir halâ
vardır. Dükkânlardan mrada kısımlar muşamba döşelidir. Heyeti
mecmuasında elektrik vardır. 9750 lira kıymet takdir olunmuştur.
3 — Satış peşin para ile olmak üzere 2-3-936 tarihine müsadif
pazartesi günü saat 14-16 ya kadar icra dairesi gayri menkul satış
memurluğunda yapılacaktır.
4 — Talipler takdir edilmiş olan yukardaki muhammen kıyme-
tin yüzde 7,5 ü nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın te-
minat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul edilen hazine
tahvilleri getireceklerdir.
5 — Satış günü arttırma bedeli takdir edilen kıymetin yüzde
75 ini bulduktan ve üç defa nida ettirildikten sonra mezkûr günün
16 ncı saatında en çok arttıran talibine ihale olunacaktır.
6 — İşbu tarihteki arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıy-
metin yüzde 75 şini bulmadığı takdirde 17-3-936 tarihine müsadif
salı günü saat 14 - 16 ya kadar yapılacak ikinci arttırmada
7 — Birinci ve ikinci arttırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip
verilmediği takdirde üzerine ihale edilenin talebi üzerine ihale olan
rihinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslimi vezne eylemesi
için 7 gün kadar mehil verilecektir. İşbu müddet zarfında da ihale be-
deli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bu tarihten evvel en
yüksek teklifte bulunan talibe teklifi veçhile almağa razı olup olma-
dığı sorulduktan sonra teklifi veçhile almağa razı ihale farkı birin-
ci talipten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklifi
veçhile almağa razı olmazsa gayri menkul yeniden on beş günlük
ikinci arttırmaya çıkarılarak en çok arttıran talibine ihale edilecek-
tir.
8 — Her iki arttırmada da gayri menkul talibine ihale edildikten
tapu harcı ile dellaliye resmi müstehriye ve ihale tarihine kadar olan
müterakim vergi ve resim ise borçluya aittir.
9 — Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarların bu gayri men-
kul üzerindeki haklarını ve hususiyetle faiz ve masrafa dair olan
iddialarını evrakı müsbetlerle 20 gün içinde dairemize bildirme-
leri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyile sabit olmadık-
ça satış bedelinin paylaşılmasından hariç tutulacaklardır.
10 — Arttırmaya iştirak edenler 20-2-936 tarihinde 935/2 No. ile
dairemizdeki yerinde herkese açık bulundurulmuş şartnamları oku-
yabilirler. 1-282

Açık eksiltme ilânı:

Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş (Ankaradaki temyiz mahkemesi il-
tisas yolu, mahkemenin şimal ve cenup kapılarını caddeye bağ-
layacak olup (119,70) M. boyunda bulunan yol inşaatı).
İnşaatın keşif bedeli (3000) liradır.
2 — Bu işe ait şartnamlar ve evrak şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi,
B) Mukavele projesi
C) Hususî şartname
D) Keşif cetveli
E) Plan
İstiyenler bu şartnamları ve evrakı (30) kuruş bedel mukabilinde
Maliye Vekâleti Millî emlak müdürlüğünden alabilirler.
3 — Eksiltme 10 şubat 936 pazartesi günü saat 15 te Maliye Ve-
kâleti Millî Emlak Müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.
4 — Eksiltme açık eksiltme suretile yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilecek isteklinin 225 lira muvakkat tem-
inat vermesi ve Nafia Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğün-
den verilmiş fennî ehliyet vesikasını göstermiş olması lazımdır.
(163) 1-281

Emniyet İşleri Umum

Müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurlarının 935 senesine ait kaputları 20 gün müd-
detle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. Beher kapu-
tun muhammen fiyatı 1300 kuruş olup 1800 addettir.
2 — Şartnamesini almak ve örneğini görmek isteyenler her gün
Umum Müdürlükte müteşekkil komisyona gelebilirler.
3 — Eksiltmeye girecekler, bu kaputların tahmin bedeli olan
23400 liranın yüzde yedibuçukğu tutarı 1755 liralık ilk teminat pa-
rası, mektup veya makbuzlarıyla kanunun ikinci ve üçüncü madde-
lerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale günü o-
lan 10-2-936 günü saat 15 den bir saat evvel komisyona vermeleri.
(132) 1-273

Sümer Bank Umum Mü- dürlüğünden

Bankamız şirketlerinden birinde istihdam edilmek üzere bir elek-
trik mühendisine ihtiyacı vardır. İdare elektrikli santrallerinde çalış-
mış taliplerin vesaii ile birlikte bankamız umum müdürlüğüne mür-
acaatları lân olunur

Ankara şehri

İçme suyu komisyon undan:

28-2-936 T. ne rastlayan cuma günü saat 15 de Ankara'da Anafat-
lar caddesinde Vehbi Koç apartmanının üçüncü katında içme su
komisyonu dairesinde yapılacak olan filtre binasıyla Etlik arası
boru döşemesi işi ve buraya muktazi su borusu ve sair malzeme te-
dariki ve bir su deposu inşasının kapalı zarf usulüyle eksiltmesi
şartnamedeki tadilat dolayısıyla 2490 no. lı arttırma ve eksiltme
kanununun 12 inci maddesi mucibince yok edilmiştir. Aynı işe ait
eksiltme günü ayrıca ilân olunacaktır. Bu işe ait evcele tanzim olu-
nan evrakı almış olanların komisyona müracaatla ellerindeki ev-
rakı muaddele evrak ile tebdil etmeleri ilân olunur. (148) 1-275

İçel ilbayhından:

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı:

1 — Eksiltmeye konulan iş Mersin - Silifke yolunun 22 + 300
— 35 + 400 kilometreleri arasında gosenin inşaatıdır.
Şöşe inşaatı Keşif bedeli (38821) lira (97) kuruştur.
2 — Bu işe ait şartnamlar ve evraklar şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Tesviye turabiye şöşe inşaatı dair fenni şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileli fiyat cetveli, metraj cetveli.
İstiyenler bu şartnamları ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia
Direktörlüğünde görebilirler.
3 — Eksiltme 22.1.936 dan itibaren 7.2.936 cuma günü saat 15 de
ihale edilecektir.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (2912) lira muvakkat
teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup
getirmesi lazımdır.
Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarını ve ihale gününden
en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye
vesikalarının alınabilmesi için isteklilerin bu inşaat bedeli tutarı
derecesinde bir yapıyı muvaffakiyetle başara bildiklerini gösterir
vesikaları ibraz edenlere İçel Nafia müdürlüğü tarafından ehliyeti
fenniye vesikaları verilecektir.
6 — Teklif mektupları yukarda (3) üncü maddede yazılı saat-
tan bir saat evveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksilt-
me komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta
ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı sa-
ate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatıl-
mış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.
(167) 1-286

Adliye Vekâletinden:

Temiz mahkemesinde yapılacak (Vestiverler) açık eksiltme su-
retile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 3-2-936 pazartesi günü
adliye vekâleti binasındaki levazım müdüriyeti odasında toplanarak
komisyonu tarafından saat 14 de yapılacaktır. Muhammen
keşif bedeli 2641 liradır. Eksiltmeye girecek isteklilerin muham-
men bedelin % 7,5 ü olan 198 lira teminatı muvakkatesini mal-
sandığına yatırıldığı dair olan sandık makbuzile bu iş yapabi-
leceklerine dair nafia müdüriyetile ticaret odasından alehusul al-
acakları vesikalar ile ihale günü muavven saatte komisyona gelme-
leri ve bu işe ait şartname ve sairiyi de görmek ve fazla malumat
almak üzere her gün ismi geçen müdüriyete müracaatları ilân o-
lunur. (166) 1-140

GÖNÜL İSTEDİĞİNE GİDER

Kate Von Nagy — Willy Fritsch

Harita genel direktörlüğünden:

1 — Muhammen bedel (500) lira Harita Genel Direktörlüğü
Akümülatörlerin Şarjı için bir adet benzin motörü açık eksiltme
ile satın alınacaktır.
2 — Şartnameyi görmek için her gün ve eksiltmeye girecek-
lerin de (37) lira 50 kuruş teminatı muvakkate makbuzlarla 25-1-936
cumartesi günü saat (10) da Cebecide Harita Genel Direktörlüğü
satınalma komisyonuna gelmeleri. (29) 1-90

Elâziz ilbayhından:

1 — Elâziz - Diyarbakir yolunun birinci kilometresinde yapılacak
parke taş döşemesi 31 - 1 - 936 tarihine rastlayan cuma günü saat on
beşe kadar kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Keşif bedeli 17910 lira olup muvakkat teminatı 1343 lira 25
kuruştur.
3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:
A - Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele projesi
C - Nafia işleri şeraiti umumiyesi
Ç - İnşaatı dair fennî şartname
D - Hususî şartname
E - Keşif cetveli, fiyat cetveli, metraj cetveli
F - Proje, grafik
İstiyenler bu şartnamları ve evrakı bedelsiz olarak Elâziz nafia
başmühendisliğinden alabilirler.
4 — Eksiltmeye iştirak etmek için beş bin lira kıymetinde hükü-
met teahhüdlerini muvaffakiyetle bitirdiğine dair vesika gösterilmesi
şarttır.
5 — Eksiltme daimî encümen dairesinde yapılacaktır. Teklif mek-
tupları birinci maddede yazılı saatten bir saat evvel vilâyet daimî en-
cümen reisliğine verilecektir. Proje ile gönderilen mektuplar da niha-
yet birinci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mü-
hür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak ge-
cikmeler kabul edilmez.
6 — Daha fazla tafsilat almak isteyenlerin vilâyet daimî encüme-
nine ve vilâyet nafia başmühendisliğine müracaat eylemeleri ilân
olunur. (172) 1-293

Belediye reisliğinden:

1 — Belediye zabıtası için yaptırılacak (75) takım elbise (Ka-
zet dahi) ile (75) çift fotin açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — İhale 7.2.1936 cuma günü tam saat on beşte belediye levazım
direktörlüğünde yapılacaktır.
3 — Muhammen bedeli Muvakkat teminatı
Elbiseler için 1742 130,65
Fotinler için 378 28,35
4 — Şartname ve nümünelerini görmek isteyenler her gün mez-
bûr direktörlüğe gelebilirler. (125) 1-218

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

- 1 — Sivas garnizonu için üç yüz bin kilo ekmeklik un kapalı olarak eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Bu üç yüz bin kilo onun hepsi birden bir müteahhide ihale edileceği gibi yüz bin kilo olmak üzere ayrı ayrı müteahhitlere de ihale edilebilir.
- 3 — Muhammen bedeli 45 bin liradır.
- 4 — İlk inanç akçesi 3375 liradır. Yüzer bin kilo olmak üzere ayrı ayrı müteahhitlere ihalesi halinde her yüz bin yilo için ilk teminat 1125 liradır. Şartnamesi Sivas tümen artırma eksiltme komisyonundadır. Eksiltme Sivasta artırma eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır. İsteklilerin ihale saatından bir saat eveline kadar teklif mektuplarını Sivas tüm satın alma komisyonuna vereceklerdir.
- 5 — İhale 29/2. kanun/936 çarşamba günü saat on beştedir. (48) 1—109

ILAN

Pınarhisar topçu alay hayvanları için 23520 liralık yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. 392 ton yulafın ilk peyi 1746 liradır. İhalesi 25/2. kanun/936 cumartesi günü saat onda yapılacaktır. İsteklilerin Vize satın alma komisyonuna gelmeleri. (28) 1—102

ILAN

- 1 — Kırıkkale askeri sanat okulunun elektrik tesisatı açık eksiltme suretiyle yaptırılacaktır.
- 2 — Eksiltme 4-1-936 tarihine müsadif salı günü saat on beşte icra edilecektir.
- 3 — Şartname ve keşfi Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonunda her g. görülebilir.
- 4 — Tesiatın keşfi 1997 lira 52 kuruş olup teminatı muvakkatesi 149 lira 82 kuruştur.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin bu gibi işlerle istigal ettiklerine dair vesika göstermeleri mecburidir.
- 6 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminatı muvakkate nakbuzları ile komisyonuna müracaatları. (128) 1—229

ILAN

- 1 — Kırklarelinde 15 ton sade yağının kapalı zarfla ihalesi şubatin 8. inci cumartesi günü yapılacaktır. İstekliler teklif mektupları ile kanunî belgelerini ihale günü ona kadar komisyon reisine vermeli. Ve saat 11 de komisyonunda hazır bulunmalıdır.
- 2 — Sade yağının tahmin edilen bir kilo fiyatı 107 kuruştur.
- 3 — İlk teminatı 1204 liradır.
- 4 — Şartnamesi her gün Kırklarelinde satınalma komisyonunda görülebilir. (151) 1—276

ILAN

- 1 — Konya'daki kurumların senelik ihtiyacı olan 370 bin kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Üçyüz yetmiş bin kilo yulafın muhammen tutarı 25 bin 345 lira olup muvakkat teminatı 1900 lira 88 kuruştur.
- 3 — Eksiltme 12 - şubat - 936 çarşamba günü saat 15 de Konyada kor satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Şartname Ankara Levazım Amirliği satın alma komisyonlarında. İstekliler şartnameleri burada okuyabilirler.
- 5 — İsteklilerin teklif mektuplarını 12 - şubat - 936 çarşamba günü saat on dörde kadar Konyada kor satın alma komisyonu riyasetine vermiş bulunacaklardır. (171) 1—289

Devlet Demiryolları ve limanları umum müdürlüğü satınalma komisyonu ilânları

Muhammen bedeli 72.000 lira olan muhtelif küçük yol malzemesi 2/Mart/1936 pazartesi günü saat 15.30 da Ankara'da idare binasında kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 4850 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 360 ar kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelrinde satılmaktadır. (73) 1—186

ILAN

Muhammen bedeli 14445 lira olan muhtelifölçün lüstik malzeme 18-2-936 salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1083.38 liralık muvakkat teminatı ve kanunun tayin ettiği vesikalar ile tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler Ankara'da Malzeme dairesinde ve Haydarpaşada tesellüm ve Sevki Müdürlüğünde parasız olarak dağıtılmaktadır. (112) 1—209

Nafia Bakanlığından:

- 1 — Nafia şirket ve müesseseleri umum müdürlüğü fen heyeti kadrosunda münhal bulunan 200 ile 300 lira aylık ücretli vazifelere elektrik veya elektrik ve makine mühendisleri alınacaktır. İsteklilerin aşağıdaki vesikalarla birlikte sözügeçen umum müdürlüğe müracaatları ilân olunur.
- a) Askerliğini bitirmiş veya ihtiyat sınıfına nakledilmiş olduğuna dair vesika.
- b) Diploma ve 1035 No. lu kanun mucibince alınmış mühendis ruhsatnameleri asıllarının veya tasdikli suretleriyle ihtisas vesikalari.
- c) Hüviyet cüzdanile hüsnühal varakası (121) 1—250

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4. CÜ KEŞİDE 11 ŞUBAT 1936 DADIR
Büyük ikramiye 35.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonu ilânları

Yevmiye iki kalem beherinden asgari 12,5 azami 13,5 kuruş	Behir Kilosu
Taze Bak	Kuruş
Pirasa	10
Yeraltması	7
Karnibahar	5
Ispanak	15
Lahana	11
Taze fasulya	5
	15
- Tahmin edilen bedeli (372) lira (60) kuruş olan yukarıda miktar ve cinsi yazılı malzeme askeri fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 10/şubat/936 tarihinde pazartesi günü saat 14 de pazarlık ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyonunda verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (27) lira (95) kuruş, 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesikalar mezkûr gün ve saatte komisyonuna müracaatları. (170) 1—288

Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlanları

- 1 — Ankara'da hava rasat müdürlük binasında müteahhit nam ve hesabına yaptırılacak tamiratın eksiltmesine talip çıkmadığından bir ay müddetle pazarlık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Keşfedilen bedeli 2495 lira 28 kuruştur. İlk inanç parası 187 lira 50 kuruştur.
- 3 — İhalesi 4-2-936 salı günü saat 10 dadır.
- 4 — Pazarlığa gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen bilgeleri. le M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (122) 1—223

BİLİT

Kırkağaç garnizonu için kapalı zarfla eksiltmeye konularak 26—12—935 perşembe günü saat on altıda ihalesi yapı. lacağı ilân edilen 10.800 kilo una ihale günü istekli çıkma - dığından veniden eksiltmeye konularak eksiltmesi 27-1-936 pazartesi günü saat 16 da Kırkağaçta satın alma Ko.da yapılacaktır.

Unun beher kilosuna biçilen edere 15 kuruştur. İlk teminat 16200 liradır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminatlarıyla birlikte ihale günü ve saatinde Kırkağaç satın alma ko. da bulunmaları (35) 1—104

BİLİT

Akköprü nakliye deposunda mevcut (3200) adet benzin tenekesi ile (842) adet boş gaz sandığı satılacaktır. Tenekelerin beheri (5) kuruştur. Ve sandıkların beheri (10) kuruş olarak tahmin edilmiştir. Satış günü 28 - 1 - 936 salı günü saat 10 dadır. İsteklilerin tenek ve sandıkları görmek üzere Akköprü nakliye deposu müdürlüğüne müvakkat ve satışa gireceklerin belli gün ve saatında paralarıyla birlikte M. M. V. satınalma komisyonuna gelmeleri. 159 1—279

BİLİT

Beş baş nakliye ve payton numu beygir pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 29 - 1 - 936 çarşamba günü saat 10 dadır. İstekliler belli gün ve saatinde hayvanlarıyla birlikte M. M. V. satın alma komisyonuna gelmeleri. 160 1—280

BİLİT

Bütün malzemesi dairesinden verilmek üzere (350) adet pan - suman paketi torbası dikilecektir. Pazarlığı 10 - 2 - 936 pazartesi günü saat 10 dadır. Behir torbanın dikiş bedeli (100) kuruş tahmin edilmiştir. İstekliler evsaf şartname ve numunesini görmek üzere her gün M. M. V. satın alma komisyonuna müracaat ve pazarlığa istihak edeceklerin 2490 sayılı kanunda gösterilen vesikalar ve 26 lira 25 kuruşluk teminat mektubiyle birlikte satın alma komisyonuna gelmeleri. 158 1—278

İş arıyor

Faristen mezun bir türk in - saat ve nafia mühendisi, yapı veya bayındırlık işleriyle meşgul olan müesseselerde vazife arıyor. Fransız, alman ve ingiliz lisanslarına vakıftır. Referansları var. Adres: A. S. Posta kutusu 249 Ankara

İmtiyaz sahibi ve Başını hariri Fali Rıfı ATAY
Umumi neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürlüğü Nasukî BAYDAR
Çankırı caddesi civarında
Ulus Basımında basılmıştır.

Postahane caddesinde

Şükran Lokantası

Evlere abone usulüne başlamıştır. Abone şeraiti şöyledir.

Bir aylığı bir kişilik	15	lira
" " iki "	30	"
" " üç "	40	"
" " dört "	50	"

Fazla tafsilat lokantamızda verilir. 1—201

Steno almacaktır Türkiye Cumhuriyet

Merkez Bankasından

Ankara merkezimiz için gayet iyi stenografi ve daktilografi bilir bir steno daktilo almacaktır. Taliplerin kanunusani 936 sonuna kadar bizzat veya tahriren umum müdürlüğe veya İstanbul şubemize müracaatları. 1—256

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektör - lüğünden:

Yüksek Enstitüde bulunan bakkaliye dükkânı bir sene müddetle açık artırmaya konulmuştur.

İhalesi 3.2.936 pazartesi günü saat 16 da Enstitü binasında idare ve ihale komisyonu tarafından yapılacaktır. Tahmin edilen senelik muhammen bedel 180 liradır. Muvakkat teminat 13,5 liradır. Parasız şartnamesini almak isteyenler idare müdürlüğüne müracaatları. (67) 1—135

ÇUBUK SULH HUKUK MAHKEMESİNDEN:

Çubuk kazasının Dumlupınar köyünde oturmakta olan Çankırılı Ali oğlu Mehmet ve karısı Bulut kızlarından Çankırının Tevfikiye mahallesinden Mehmet oğlu Rıza aleyhinde açtıkları Çubuk emanet dairesinde mukayyet bulunan 26 lira evrakı nakdiye para ile altı kalem eşyanın kendilerine ait iken mumaileyh Rıza üzerine kaydedilmiş olduğundan bu para ve eşyanın kendilerine verilmesi hakkındaki davanın müddei aleyhin oturduğu yerin belli olmaması itibariyle griyaben yapılan muhakeme neticesinde müddetler davalarını isbatta ihzarı acizle müddei aleyhe yemin teklif etmişler, ve müddei aleyhin bulunduğuy yerin meçhul olması itibariyle ilanen yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmemiş olduğundan yeminden nükûl addile davaya sabit nazariyle bakılarak emanet dairesinde bulunan para ve eşyanın müddeilere verilmesine kabili itiraz olmak, tarihi ilandan itibaren 6 gün içinde gelip yemin etmek hakkı üzere 13 - 12 - 935 günün de karar verilmiş olduğundan gazete tarihinden bir hafta içinde itiraz hakkı mahfûm olmak üzere ilân olunur. 1—291

Askerî Fabrikalar sigorta sandığı reisliğinden:

Askerî fabrikalar sigorta sandığı eczanesi için senelik ecza ve laboratuvar malzemesi alınacaktır. Vereceklerin şartnameyi şubat 1936 gününe kadar sigorta muhasebeciliğinden almaları. Ve eksiltme için 3 şubat 1936 pazartesi günü saat 14 de müracaat olmaları. (108) 1—206

İktisat Vekâletinden:

(2175) lira muhammen bedel ile (500) tenekesi benzin artırma ve eksiltme usulüne satın alınacaktır. İkinci kanunun 25 inci cumartesi günü saat 10 da Levazım Müdürlüğünde toplanacak komisyonunda ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek ve yüzde yedi. buçuk muvakkat teminat paralarını yatırmak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (87) 1—165

İçel ilbaylığından:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş (İçel vilayeti ilbay evi inşaatı) İlbay evinin keşif bedeli (27362) lira (65) kuruş ise de 935 yıla bütçesinden (20) bin liralık iş yapılacaktır.
- 2 — Bu işe ait şartnameler ve evraklar şunlardır:
  - A) Eksiltme şartnamesi
  - B) Mukavele projesi
  - C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
  - D) Kârgir inşaatı dair fennî şartname
  - E) Hususî şartname
  - F) Keşif cetveli, silsileli fiyat cetveli, metraj cetveli.
- İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğüne görebilirler.
- 3 — Eksiltme 22.1.936 dan itibaren 7.2.936 cuma günü saat 15 de ihale edilecektir.
- 4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1500) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lazımdır.

Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarını ve ihale gününden en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikalarını almabilmesi için isteklilerin bu inşaat bedeli tutarı derecesinde bir yapıyı muvaffakiyetle başara bildiklerini gösterir vesikaları ibraz edenlere İçel Nafia müdürlüğü tarafından ehliyeti fenniye vesikaları verilecektir.

6 — Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saat - tan bir saat evline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saat - ate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (166) 1—285

SİNEMALAR

YENİ

BU GECE

Sinema yıldızlarının rakipsiz kraliçesi Lilian Harvey ve Touillot Carminati

MONTEKARLO GECELERİ

İsimli harikulâde âteşin ve aşk filmini takdim eder

KULÜP

Bugün Bu gece

İKİ BÜYÜK FİLM BİRDEN

1 — SEVEN ÖLDÜRÜR MU? Görülmemiş derecede heyecanlı film

2 — SÖZ SİLÂHINDIR Canlandırın: Ken Maynard